

Pogovor s podpredsednikom OZZ v Celju tov. Ernestom Žvarom

Sodelovanje kmeta z zadrugo je vedno večje

V zadnjem času posvečamo pri nas veliko skrb kmetijstvu ter vlagamo v ta namen velika denarna sredstva. Namen teh naporov je, da bi naše zaostalo kmetijstvo dvignili na višjo raven in tako omogočili boljše življenjske pogoje vsem našim delovnim ljudem, delavcem in kmetom.

V ta namen je tudi Zvezna ljudska skupščina nedavno sprejela resolucijo o pospeševanju kmetijstva. V tej zvezi je uredništvo zaprosilo podpredsednika OZZ v Celju tov. ERNESTA ŽVARA, da za naše bralce odgovori na naslednja vprašanja:

1. Kako se v celjskem okraju v praksi uveljavljajo smernice resolucije Zvezne ljudske skupščine o pospeševanju kmetijstva?

Smernice in načela resolucije Zvezne ljudske skupščine o pospeševanju kmetijstva so po vseh proizvodnih poslovnih zvezah in kmetijskih zadrugah temeljito obravnavali in lahko trdimo, da so z vsebino resolucije seznanjeni skoraj vsi zadrugniki, predvsem pa vodilno osebo in upravni odbori poslovnih zvez in kmetijskih zadrug. Resolucija je razčistila nekatere nejasne pojme v kmetijstvu, zadrugniki pa so njeno vsebino povsod z zadovoljstvom sprejeli. Kmetovalci so v glavnem spoznali, da sami, brez sodelovanja in pomoči kmetijske zadruge, ne bodo mogli več uspešno kmetovati. Resolucija je utrdila zaupanje kmetov v zadrugo, kar potrjuje tudi večji polet pri izvajanju kmetijskih načrtov.

V celjskem okraju je 17.016 zasebnih kmetovalcev. Od teh je vključenih v kmetijske zadruge 12.531 ali 73%. V sedanjih pogojih se to število iz dneva v dan povečuje. V zadrugo se vključujejo predvsem kmečka gospodarstva. Izstopajo pa nekeječki člani, katerih glavni vir dohodkov ni iz kmetijstva. To je razumljivo, saj le-ti v zadrugi nimajo perspektive. Tudi ti podatki potrjujejo, da kmetovalci vedno bolj spoznavajo koristnost vključevanja v kmetijsko zadrugo.

2. Kooperacija med zadrugo in zadrugniki se je do nedavnega najbolj odražala v blagovnem prometu, manj pa na drugih področjih. Z ustanovitvijo proizvodnih poslovnih zvez se je sodelovanje med kmetom in zadrugo izboljšalo. Ali bi nam lahko povedali, kje in v čem je ta oblika sodelovanja prišla najbolj do izraza v celjskem okraju?

Sodelovanje med zasebnimi kmetovalcem in zadrugo je opaziti v najrazličnejših oblikah od najnižjih do najvišjih kot n. pr. od najmanjše reproduktivnih kreditov za povečanje kmetijske blagovne proizvodnje in oddaje kmetijskih pridelkov do vključevanja v razne obnovitvene skupnosti kot so sadjarške, vinogradniške, strojne, melioracijske itd. Oblika sodelovanja se odraža tudi v raznih kontrahacijskih pogodbah med zadrugo in kmetovalci-zadrugniki. S takimi pogodbami nudi zadruga zasebnemu kmetovalcu vso potrebno materialno in strokovno pomoč ter mu jamči odkupne cene, zadrugniki pa je pogodbeno vezan, da prodaja svoje pridelke zadrugi po dogovorjenih cenah. V to obliko sodelovanja z zadrugo, ki sicer sloni predvsem na blagovni proizvodnji, so vključeni skoraj vsi hmeljarji in okoli 150 živinorejcev za paitanje živine. Sedaj je v teku akcija za sklepanje takih pogodb tudi pri ostalih

kmetijskih proizvajalcih predvsem za prodajo sadja in zelenjave za potrošniška središča.

Ena od oblik sodelovanja so tudi razna vzrejna središča kot n. pr. vzrejna središča v svinjereji, dalje vzreja piščancev v zadrugah Loče, Konjice, Zreče, Šmarje in Mozirje. Kooperacija med zadrugo in kmetovalci se odraža tudi v pogodbenem razmnoževanju semen žitaric, krompirja, detelje in drugih kmetijskih kultur. V celjskem okraju je takih površin žitaric 60 ha in krompirja 80 ha, katerih lastniki bodo seme

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Priprave za VII. kongres ZKJ

Organizacije Zveze komunistov pred važnimi nalogami

Tudi v celjskem okraju so se začele osnovne organizacije Zveze komunistov pripravljati za kongres ZKJ. V tem obdobju do kongresa bodo predvsem poglobile svoje delo. Na sestankih bodo člani Zveze komunistov predvsem analizirali svoje delo in uspehe od VI. kongresa naprej.

Na nedavnem sestanku sekretarjev s področja celjske občine, ki ga je vodil sekretar občinskega komiteja ZKS Celje tov. **Cveto Pelko**, so se pogovorili o konkretnih nalogah, ki so sedaj pred članstvom in organizacijami Zveze komunistov.

Osnovne organizacije bodo morale do 20. julija analizirati svoje dosedanje delo in izvoliti delegate za občinsko in okrajno konferenco Zveze komunistov. Ker je predvideno, da bo občinska konferenca že v prvi polovici avgusta, bo treba s konferencami v osnovnih organizacijah pohiti.

Da bi te priprave dobro potekale, bodo osnovne organizacije še ta mesec sklicale sestanke, na katerih se bodo pogovorili, kaj naj obsega poročilo o delu organizacije in kdo vse ga bo sestavil. Težiti je treba za tem, da ne bo poročila sestavljala samo sekretar, temveč mora pri tem sodelovati ves sekretariat, čer po možnosti za to delo angirajo čim več članov. Poročilo bo moralo seveda zajeti vso dejavnost, uspehe in pomanjkljivosti pri delu organizacije od VI. kongresa naprej.

Na tem sestanku bodo izvolili tudi delegate za občinsko in okrajno konferenco ZKS, in sicer na vsakih 10 članov po enega delegata. Izvoliti bo treba seveda najspodobnejše in najbolj delavne člane, in sicer tako, da ne bodo eni in isti zastopali članstvo na obeh konferencah. Pri izbiri delegatov bo treba še posebej paziti na socialno poreklo, da bo med delegati kar se da največ delavcev.

V juliju bodo v vseh osnovnih organizacijah konference, ki morajo biti zaključene najkasneje do 20. julija. Na njih bodo temeljito analizirali prehojeno pot. Poročila naj obsegajo predvsem naša stališča v zunanji politiki, uspehe in zmage, ki smo jih pri tem dosegli, v notranjem razvoju pa je treba dati poudarka razvoju delavskega in družbenega upravljanja ter uspehu v gospodarstvu, ki so rezultat smernic IV. plenuma SZDL Jugoslavije. Razen tega

splošnega dela mora poročilo zajeti predvsem konkretno delo organizacije od VI. kongresa dalje. V tem delu poročila mora biti razvidna rast organizacije in članstva, doseženi uspehi v ideološkem dvigu in metodah dela članstva v novih pogojih po VI. kongresu ter pomanjkljivosti, ki so zavirale še uspešnejše delo.

Na sestanku sekretarjev celjske občine je bilo rečeno, da bodo osnovne organizacije najprej proučevale osnutke novega programa Zveze komunistov Jugoslavije, ki bo na kongresu sprejet, vendar je to proučevanje odloženo na poznejši čas, ker okrajni in občinski komiteji teh osnutkov v tem času ne bodo še prejeli.

Delegati za kongres bodo volili na občinskih konferencah, in sicer v občini Celje 4, v žalski občini 1, v šostanjski 1, vse ostale občine v okraju pa bodo volile določeno število delegatov skupaj.

Pred kongresom delavskih svetov

Uspehi bi bili lahko še večji, če...

Na nedavnem skupnem plenumu Okrajnega odbora SZDL in OSS v Celju, ki ga je vodil predsednik Okrajnega odbora SZDL tov. **Franc Simončič**, so obravnavali probleme v zvezi s pripravami za kongres delavskih svetov. Ugotovili so, da bi bili uspehi delavskega upravljanja lahko še znatno večji, če bi odpravili nekatere pomanjkljivosti subjektivnega značaja. Za to pa je potrebna čim širša izobrazba in vzgoja delavcev v organih delavskega upravljanja, da bodo kos svojim odgovornim nalogam.

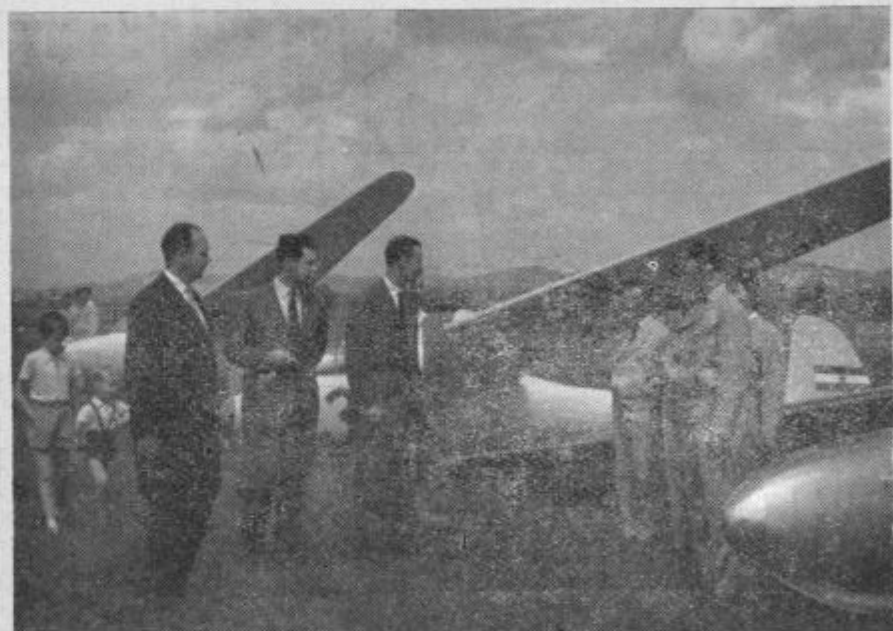
Predsednik komisije za družbeno upravljanje pri OO SZDL tov. **Stane Sotler** je v obširnem poročilu analiziral dosedanje uspehe in pomanjkljivosti organov delavskega upravljanja v celjskem okraju, ki so jih ugotovili že na konferencah predstavnikov delavskih svetov, na katerih so izvolili delegate za kongres.

Po poročilu se je razvila plodna razprava, v kateri je sodelovalo veliko številno diskutantov. Tov. **Alojz Krivec** iz Rogaske Slatine se je zavzemal, da bi se naj bolj točno opredelilo in vskladilo delavsko in družbeno upravljanje v zdravstvenih ustanovah in strokovnih šolah. Tov. **Ivan Golja** iz Celja je poudaril potrebo po širšem izobraževanju

delavcev. Celjska Svoboda je v ta namen lani ustanovila šolo za odrasle, tudi predavateljski kader je bil pripravljen pomagati, vendar je 1. razred te šole zaključilo le 36 ljudi od 100 prijavljenih. Tov. Golja je poudaril, da so pri tem nudile premajhno pomoč množične organizacije, predvsem pa sindikati in podjetja ter se je zato tako važna stvar izjalovila. Naslednji diskutant je razpravil o delu in pomanjkljivostih delavskega upravljanja v gradbeništvu ter poudaril, da značaj neorganiziranega dela v gradbeništvu in druge pomanjkljivosti, ki jih je navedel, dokaj zavirajo delavsko upravljanje. Tov. **Riko Jerman** je med drugim dejal, da premajhna materialna sredstva do neke mere hromijo delavsko upravljanje, vendar to ni edini vzrok, ki zavira uspešnejše delo delavskih svetov. Poudaril je, da bi morale sindikalne podružnice preko raznih seminarjev bolj vzgajati delavce ter jih seznanjati z raznimi predpisi. Mi ne smemo iskati izhoda, je dejal tov. Jerman, samo v povečanju skladov za samostojno razpolaganje, temveč moramo bolj skrbeti za

ba tov. **Venčeslav Jeras**, potem pa je tekmovalcem zaželel dobrodošlico in veliko uspehov pri tem lepem in nadvse koristnem športnem tekmovalstvu podpredsednik OLO Celje tov. **Miran Cvenk**.

Kmalu po končani otvoritvi so udeleženci prvenstva s pomočjo aerovprege

Predsednik letalske zveze Slovenije tov. **Marko Peršič** in nekateri drugi vidni predstavniki so pred začetkom jadranskega tekmovalstva pregledali dolgo vrsto jadranskih pilotov, izvršenih pred svojimi belimi in sinjimi pticami.

v našem mestu. Ob otvoritvi je bil navzoč tudi predsednik Letalske zveze Slovenije tov. **Marko Peršič**. Navzoče tekmovalce in goste je najprej pozdravil predsednik celjskega letalskega kluba.

odjadrali pod oblake. Njihova naloga je bila: prelet od Celja proti Čakovcu. O uspehih drugega jadranskega prvenstva Slovenije bomo poročali posebej v naši športni rubriki.

Za vzgojo mladega rodu

V Celju so ustanovili Okrajno zvezo prijateljev mladine

V soboto so se zbrali delegati društev prijateljev mladine, Okrajnega komiteja LMS, zastopniki SZDL, občinskih pionirskih komisij, Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev, Okrajnega sveta za šolstvo na ustanovni skupščini Okrajne zveze prijateljev mladine v Celju.

V imenu delovnega predsedstva je vodil skupščino tov. **Drago Predan** iz Zalca. Poročilo je podal predsednik iniciativnega odbora Okrajne zveze prijateljev mladine tov. **Miro Lužnik**.

Danes dela v različnih organizacijah upravljanja na tisoče delovnih ljudi, ki obravnavajo in rešujejo vprašanje s področja družine in skrbi za otroke, njihove vzgoje in zdravstveno-socialne zaščite. Omenimo le tiste, katerih naloge so prvenstveno na tem področju, kot so sveti za šolstvo, sveti za varstvo družine in šolski odbori. Razen teh pa moramo upoštevati še veliko število

društev in organizacij, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo s temi vprašanji. Ogromen delež pri tem imajo prav društva prijateljev mladine. Na ta način smo ustvarili veliko transmissijo za širjenje naprednih socialističnih pogledov na vprašanja izobraževanja, vzgoje ter zdravstvenega in socialnega reševanja problemov. Le tako bomo tudi sistematično odklanjali nepravilne, na-

zadnjaške in neznanstvene poglede, ki v naših družinah še obstajajo in omogočajo dvojno vzgojo našega mladega rodu. Zaradi tega bo aktivnost družbenih organov šele takrat popolna, če bodo ljudje pripravljeni organizirano delati za otroke, če bodo povezali stremljenje šole, otroške ali mladinske ustanove z družino in ostalimi činitelji.

Na vprašanje, v čem je pomembnost uspešnega delovanja DPM z družbenega vidika, lahko postavimo odgovor, da se namreč z razvojem društev in njihovim poglobljenim delom vse bolj razvijajo družbene sile, s čimer se odgovornost za vse to delo prenaša z oblastnih organov na celotno družbo. (Nadaljevanje na 2. strani.)

Celjski kapucinski most „se seli“...

Pred nekaj dnevi so »zaplankali« prehod čez kapucinski most v Celju. Nekaj dni se bodo ljudje še pripogibali, gibe ne boji skakali čez oviro, toda le še nekaj dni. Kapucinskemu mostu so dokončno odpovedali »službo« na sedanjem mestu, saj je novemu betonskemu mostu naravnost v groteskno družino.

Kapucinski most je republiška uprava za ceste odstopila celjski občini, ki ga bo te dni dala podreti in na novo po-

staviti v Liscach. Tako bodo Lisce dobile krajšo zvezo z mestom, predvsem pa z novo nastalim mestnim predelom na otoku, kjer bo v kratkem času zgrajen tudi prosvetni in trgovski center.

Ko bodo most podrti, bodo lahko zaključili gradbeno dela sedanje etape regulacije Savinje. Treba je namreč zavarovati novo korito, da bi ga neurje ne poškodovalo. O nadaljnji regulaciji Savinje ne moremo poročati.

Pogled po svetu

«Vae victis» (gorje premaganim) je dejal Brennus Rimljanom, ko so tehtali zlato, s katerim bi plačali odhod Kelto, in vrgel svoj meč na tleh. To danes ne velja več, vsaj za vse ne. Ta teden smo brali, da prosijo Francozi Nemce na posodo za eno celo milijardo nemških mark, da bi z njo plačali svoj dolg Evropski plačilni uniji in da bi jim še nekaj ostalo. Sicer pa je vprašanje, če so Francozi še zmagovalci. V Egiptu so močno pogoreli, tako da bi zanje veljal Horacov posmeh v verz, ki se pričenja za virtus post nummus (o čednosti govorimo šele po denarju). Kajti francoske izgube zaradi napada na Egipt znašajo 250 milijard frankov, saj so na leto preko prekopa preneli 12 milijonov ton petroleja, ki se jim je zdaj pri toni podražil za 3000 frankov, izgubili pa so tudi mnogo terjatev, da ne govorimo o političnem vplivu. Zato ni čudno, če se tudi Francija s posredovanjem Svice pripravlja na pogajanje z Egiptom. Kako na slabih nogah je, se vidi iz nemške zahteve, naj se frank devalvira.

Kaže pa, da ta opomin francoskim velmožem ni zalegel. Kajti njihova alžirska politika se bo nadaljevala. Vlado sestavlja Bourges Manoury, ki je podpisal Molleta v njegovi pacifikaciji Alžira. Tuniški premier Burgiba grozi, da bo prekinil vse zveze s Francijo in onemogočil s plošnim odporom tuniškega naroda gibanje 70.000 francoških vojakov, ki še drže postojanke v Alžiru.

Francoska sosedja preko Rokava je z ZDA vred menda kriva zastoja, do katerega je prišlo v pogajanjih za razorožitve. Nek ameriški list je pisal, da kani Macmillan nad malajske upornike s taktičnim atomskim orožjem in da bo Commonwealth na to pristal. Res nič kaj prida more za razorožitveno vzdušje. Celo Bonn se je v svojih uradnih glasilih izjavil, da je pripravljen preusmeriti svojo zunanjo politiko v smislu delnega sporazuma o razorožitvi. Da bi pri tem ne bilo treba govoriti o Vzhodni Nemčiji, predlagajo v Bonnu, naj bi medsebojno nadzorstvo nad vojaško razredčenim vmesnim prostorom določila oba pakta, atlantski in varšavski. Vendar ta trenutek nič kaj dobro ne kaže. Pobuda s sovjetske strani je bučna, propagandno učinkovita, vendar Stassen ne spregovori. Ali bo mar Eisenhower prepečil delni sporazum o razorožitvi? Izjavil je, da je prepoved atomskih poskusov možna le v splošnem sporazumu. Ali res meni, da je tekma v oboroževanju adut, ki ga drži v rokah samo njegova država?

Pred nekaj dnevi je zasedal Bagdadski pakt, ki prav toliko zedinja kot razdružuje. Morebiti zato Amerikancem ne diši, da bi pristopili k temu paktu, ki pomeni demonstracijo na mejah SZ. Irak in Pakistan sta terjala, naj bi pakt delal proti subverzivnemu delovanju Izraela in Indije, medtem ko bi ZDA rade usmerile pakt le v proti komunizem. Razume se, da k miru na svetu ta pakt ne bo ničesar doprinesel. Istočasno je zasedala Arabska liga v Kairu. Pripravljajo carinsko unijo, skupno kreditno in investicijsko politiko, skupna podjetja in skupno petrolejsko politiko. Geslo »Arabija Arabcem« kljub Eisenhowerjevi doktrini še ni zaspalo, nasprotno celo pri arabskih monarhih Saudu, Fejsalu in Huseinu se je v zadnjem času občutilo. V Libanonu pa so zabeležili močne protiameriške demonstracije.

In še nekaj drobnih novic: V Italiji se je utrdil stari Zoli z enim glasom večine. Neki italijanski

In med tem: Zoli je »padel«

list je pisal, da ima okoli sebe tako gnečo svetovalcev, da komaj čaka, kako bi na ves glas zavpil: »Pustite me na miru, da se bom vsaj sam zmotil.« V Zolijevi domovini je stalno na preži Vatikan, ki je poniževalno sprejel kardinala Wyszyńskiego. Pa je na Poljskem po lanskem oktobru ustvaril nekaj »modus vivendi«, ki je podoben koeksistenci. Ni tu vprašanje, ali je to dobro ali ne, za nas je važno to, da je Vatikan ob obisku Wyszyńskiego pokazal svoje stališče glede poljskih meja. Vatikan je za revizijo teh meja brez ozira na vse, kar je poljski narod v boju proti fašizmu utrpel. Profastično stališče Vatikana ni nič novega in pomeni

konstanto vatičanske politike že več desetletij. Po svetu je sploh mnogo vidnih obiskov: bivši francoski predsednik Edgar Faure je v Pekingu, prav tam naš Josip Vidmar, pri nas je bil lord Attlee, naš Koča Popović je bil na Norveškem, na Finskem pa sta urejala sovjetsko-finske zadeve Hruščev in Bulganin. Skandinavija je za SZ izredno važna. Tudi v tem pogledu je zanimiva Hruščevljeva ofenziva z maslom in mlekom, čeprav Skandinavci teh stvari ne pogrešajo. De minimis non curat praetor (oblastnik naj se ne peče za malenkostmi) so rekli včasih. Maslo in mleko pa danes nista malenkost, posebno, če gre za ofenzivo.

T.O.

S plenuma Okrajnega odbora ZB Celje

Organizacije ZB bi morale biti v središču družbeno politične dejavnosti

Na sobotnem plenumu Okrajnega odbora ZB Celje so se podrobno pogovorili v mnogih važnih vprašanjih, ki so bila obravnavana že na III. kongresu ZB Slovenije. Izvlečke in pripombe iz referatov in razprave je udeležencem celjskega plenuma posredoval sekretar Okrajnega odbora ZB Celje, tov. Slavko Verdel.

OSNOVNE POMANJKLJIVOSTI ORGANIZACIJ ZB

Lepe uspehe so osnovne organizacije ZB dosegle predvsem v skrbi za otroke padlih borcev ter v utrjevanju tradicij NOV. Toda na kongresu so poročila in razprave grajale dejstvo, da osnovne organizacije niso posvetile zadostne pozornosti politični vzgoji svojega članstva. Premnogi primeri tudi v celjskem okraju živo dokazujejo, da je bilo političnega dela malodane v vseh organizacijah premalo. Na sicer rednih, pa tudi dovolj pogostih, toda mnogokrat brezplodnih sestankih člani obravnavajo neprincipielne stvari, ponekod enostransko rešujejo samo nekatere naloge, ki »prihajajo od zgoraj«, premalo pa so povezani s stvarnostjo. Zelo šibko je tudi sodelovanje članov ZB na raznih zborih volivcev, na zasedanjih delavskih svetov itd. Če bi organizacije ZB bolj skrbale za politično vzgojo svojih

članov, prav gotovo ne bi prišlo do raznih, precej pogostih primerov sektašenja, da nekdanji borci preveč vztrajno in trmasto iščejo najrazličnejših privilegijev, sidkajoč se na svoje zasluge. Vrsta nalog še ni končana, zato morajo

POLEG MNOGOVRSTNIH LEPIH USPEHOV SO ORGANIZACIJE ZB POSVETILE PREMALO POZORNOSTI POLITIČNI VZGOJI SVOJEGA ČLANSTVA. ISKANJE PRIVILEGIJEV JE NEČASTNO ZA ZAVESTNEGA ČLANA ZB. ČLAN ZVEZE BORCEV MORA BITI NA ODGOVORNEM MESTU SVOJI NALOŽI TUDI KOS. NALOGE AKTIVOV BORCEV V PODJETJIH. PRAVILNA ZAŠČITA BREZPOSELNIH BORCEV IN PARTIZANSKIH OTROK.

člani ZB tudi danes voditi najnaprednejšo in najrevolucionarnejšo borbo za izgradnjo socializma.

Prav tako so naše osnovne organizacije ZB vse premalo storile za prekvale-

likacijo in splošno izobrazbo borcev. Tudi to pomanjkljivost bo treba odpraviti. Premnoge probleme naših borcev bomo reševali najuspešneje le s kvalifikacijo in šolanjem. Kajti samo izobraženega in sposobnega borca bomo lahko zaposlili tam, kjer bo svoji nalogi povsem kos.

SKRBJ ZA PARTIZANSKE OTROKE IN ZAŠČITA NEZAPOSLNIH BORCEV

Ne bi mogli oporekati, da so za otroke padlih borcev osnovne organizacije ZB

Bolnim borcem je treba nuditi vse podporo in vsestransko topla, tovariško razumevanje (bolj kot doslej). Za tiste borce, ki zaradi boleznih ali izčrpanosti ne morejo več opravljati boljše plačanega dela, bomo v občinskih proračunih morali najti sredstva, da jim bomo zagotovili takšne prejemke, ki so jim imele, ko so bili še sposobni za delo.

vzgoja. Partizanskim otrokom smo tudi preskrbeli delovna, odnosno učna mesta. Toda ko so se za njimi zaprla vrata delavnic ali učilnic, smo jih v največ primerih prepustili samim sebi.

Podobno je bilo tudi z nezaposlenimi borci. V dosti primerih so odšli v razna podjetja, potem pa se organizacije niso več dosti zanimale, kako živijo v novem okolju, kako napredujejo in kako premagujejo razne težave. Pri skrbi za partizanske otroke ne bi smele organizacije pozabiti tudi na one, ki so se po končanem obveznem šolanju odločili ostati doma na posestvu. Dekleta bi treba poslati v gospodinjstvo, fante pa v kmetijsko šolo.

AKTIVI BORCEV V PODJETJIH IN SEKCIJE ZA INTERNIRANCE

Kot novost bodo organizacije ZB v bodoče uvedle sklicevanje aktivov borcev v podjetjih. Seveda ti aktivji se ne bodo smeli potegovati za razne privilegije, temveč bodo morali obravnavati predvsem gospodarsko problematiko podjetja, organizacijo dela, delovne odnose, načine izboljšanja proizvodnje itd. V Celju bomo v bližnji bodočnosti

osnovali tudi komisijo za internirance. Dogaja se, da so v raznih taboriških spominska zborovanja, ki se jih udeležujejo delegati iz raznih držav. Naše delegacije so v takih primerih navadno v zadregi, ker nimajo točnejših podatkov o življenju internirancev v najrazličnejših taboriških.

ZGODOVINSKI PRAZNIKI BI MORALI BITI SKRBJ VSEH ORGANIZACIJ

Zgodovinski praznik bi morale organizacije ZB posvetiti več pozornosti. Predvsem pa, bi tako praznovanje zgodovinskih dni moralo vsebovati obujanje tradicij NOV ter pojasnjevanje sedanje stvarnosti. Žal pa se včasih razni zgodovinski pohodi sprevržejo samo v prijetna srečanja. Organizacija raznih zgodovinskih praznikov pa ne bi

smela biti skrb samo organizacij ZB, temveč vseh organizacij in društev v občini.

O vseh važnih nalogah in problemih, ki jih je obravnaval sobotni plenum Okrajnega odbora ZB Celje, bodo v prihodnjih dneh razpravljali še po vseh osnovnih organizacijah Zveze borcev.

Za vzgojo mladega rodu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Društva prijateljev mladine morajo postati tako močna opora organov družbenega upravljanja, postati morajo žarišče, kjer se zbirajo starši, družbeni delavci in strokovnjaki z najrazličnejših področij z namenom, da ugotavljajo aktualne probleme vzgoje in zaščite otrok.

Prvo društvo prijateljev mladine v celjskem okraju je bilo ustanovljeno v Celju leta 1952 in še istega leta tudi v Rogški Slatini. S krepkejšim razmahom celjskega društva so začeli ustanavljati nova društva, predvsem v območju celjske občine. Po združitvi obeh okrajev Celje-mesto in okolica je celjsko društvo opravljalo tudi posle Okrajne zveze prijateljev mladine. Do leta 1955 je v Celjskem okraju delovalo že 13 društev. V tem času je začela delovati tudi okrajna pionirska komisija. Z ustanovitvijo občinskih pionirskih komisij je začela tudi pionirska organizacija s pomočjo izvoljenih starejšinskih svetov.

Ob priliki lanskega »Tedna otroka« je poseben pripravljani odbor pod okriljem Okrajnega odbora SZDL med drugimi sprejel tudi sklep, da bodo podprli in si prizadevali vsaj v večjih krajih ustanoviti nova društva prijateljev mladine. Od takrat pa do danes je bilo ustanovljenih 13 novih društev, s čimer se je njih število podvojilo. Vseh 26 društev šteje nad 2000 članov.

Posebno pozornost naj društva posvečajo vzgoji staršev. Doslej običajna vzgojna predavanja naj se spremenijo v sistematično urejene cikle predavanj. Velik pripomoček so staršem tudi vzgojne svetovalnice in širjenje vzgojske revije »Mladi svet«. Občutno prešibka je skrb za predšolske otroke,

saj je v okraju komaj 13 otroških vrtcev, ki vključujejo le 3,5 % vseh predšolskih otrok. Poleg skrbni za pošolsko mladino in za delo s pionirsko organizacijo naj se še posebno poveča skrb za moralno ogroženo mladino in otroke padlih borcev.

O delu Okrajne pionirske komisije je poročal njen predsednik Tone Bregar. Prva njena naloga je bila vpostavitve občinskih pionirskih komisij, katerim je uspelo, da je pionirska organizacija zopet oživila. Že lani so se pokazali vidni uspehi. Zlasti se je to občutilo tam, kjer so bili izvoljeni starejšinski sveti pri pionirskih odredih. Lani je v I. republiškem pionirskem tekmovalstvu sodelovalo 9 odredov, letos pa že 26 in je glede števila tekmovalnih enot celjski okraj na drugem mestu v republiki.

Delo pionirjev se odvija v raznošterih krožkih, ki se ravna po terenskih prilikah. V kmečkih predelih so ponekod kmetijski, vrtnarski, čebelarški, drugod zopet šahovski, modelarski, dramski, recitacijski, folklorni, tamburaški, pevski in celo baletni krožki. Pionirji nabirajo tudi zdravilna zelišča in gozdne sadeže. Poleg praznikov, kakor so Novoletna jelka, 29. november, 22. december (JLA), Prešernov dan, Dan pomladi, so letos vsi pionirski odredi množično proslavili Dan mladosti s številnimi proslavami, akademijami in festivali. V okraju deluje sedaj 136 odredov.

Sekretar OO SZDL Jakob Zen, je dejal, da bo v zvezi z nalogami treba povezati v društva prijateljev mladine vse tiste organizacije, ki se jih vzgojna vprašanja tičejo posredno ali neposredno. Med njimi je potrebna medsebojna koordinacija dela. Mnogi uspehi niso odvisni zgolj od materialnih sredstev, temveč od iniciative ljudi samih. Posebno pozornost je treba posvetiti vajencem in vplivati, da bodo občine do njih zavzele pravilnejše stališče.

V imenu republiške Zveze prijateljev mladine Slovenije je spregovorila tov. Skudjerna iz Ljubljane. Opozorila je na Stanovanjsko skupnost, ki bi v marsilivljenjskim pogojem družine in vzgoje čem lahko prispevala k udobnejšim otrokom. Na podlagi intenzivnega študija o vzgojnih vprašanjih bodo konkretni predlogi DPM mnogo koristili, pri čemer se moramo ogibati šablone, temveč preko analize problemov v občinskem in okrajnem merilu prehajati k stvarnim zaključkom in ukrepom. Se posebej bo treba proučiti stanje vzgoje predšolskih otrok in otrok v starosti od 14. do 16. leta.

Prof. Bojan Luzner je posebno nazkazal naloge Okrajne zveze prijateljev mladine ter poudaril, da so društva prijateljev mladine vzgojne družbene organizacije staršev, prosvetnih in javnih delavcev ter vseh ostalih državljanov.

Občina Planina priključena k Šentjurju

Izvršni svet ljudske republike Slovenije je v torku na svojem zasedanju sprejel nekatere politično-upravne teritorialne spremembe v Sloveniji. Tako je bil celoten kočevski okraj priključen okraju Ljubljana-okolica, ptujski okraj pa mariborskemu. Spremenile so se tudi nekatere teritorialne enote v manjšem merilu, med temi tudi občina Planina, ki bo v celoti pripadala občini Šentjur.

Vzroki za tako združitve so predvsem v tem, da bodo v bodoče občinski ljudski odbori dobili v svojo pristojnost še vrsto nalog, ki jih je sedaj opravljal okrajni ljudski odbor. Za tako samostojno, vsestransko družbenopolitično delo pa so potrebne večje, predvsem pa gospodarsko močnejše občine, ki naj bi bile poleg naravne teritorialne zaokroženosti tudi kadrovske dovolj krepke.

Občina Planina je bila ena izmed takih, ki ni imela pogojev, da bi lahko prevzela vse predvidene naloge. Razen nekaterih redkih vasi je planinska občina združevala izrazito zaostalo in pasivno področje, središče občine pa ni

moglo predstavljati političnega, gospodarskega in kulturnega centra, kar bo v bodočih pogojih nujno potrebno. Predvidoma bodo bodoče občine imele tudi svete proizvodilcev. Gospodarsko šibke občine bi potemtakem težko formirale take svete, nekatere pa verjetno sploh ne. Veliko vlogo pri vsem tem igrajo tudi druge prilike. Na primer zaokrožena zdravstvena služba, nadalje razvoj in delovanje kmetijskih panog v zaokroženih poslovnih zvezah itd.

Priključitev Planine k Šentjurju je torej z vseh strani utemeljena in najboljše rešitev izmed vseh možnih.

Planinska občina brez dvoma ni edina, ki v sedanjem razvoju in prilikah ne odgovarja obsegu nalog, ki jih bodo v kratkem času morale te teritorialnopolitične enote sprejeti. Po logičnem preudarku so take občine še na Vranskem, Vojniku, Smarju pri Jelšah in v Rogški Slatini. Vsekakor bi pred novimi volitvami morali v teh krajih razpravljati o tem, predvsem pa o raznih nalogah bodočih občin.

V Velenju so ustanovili komunalno podjetje ...

Velenje dobiva iz dneva v dan dolednejše oblike urejenega mesta. Vzporredno s stanovanjskimi stavbami se razvijajo tudi druge javne naprave, ki so strnjnemu naselju neobhodno potrebne. To velja zlasti za novo Velenje, ki iz rudarske naselbine prerašča v moderno mesto z vsemi značilnostmi. Toda tudi v starem Velenju se spričo razvoja novega dela začenjajo stvari hitreje razvijati.

Novo Velenje je zrastle s pomočjo investicijskih sredstev družbenega standarda, povezanih s sredstvi gospodarskih investicij rudnika. Nič čudnega torej ni, če je doslej marsikatero komunalno nalogo opravljal kolektiv rudnika. Zdaj so se razmere razvile že do take stopnje, da uprava rudnika počasi izloča marsikatero dejavnost iz svoje pristojnosti občini in družbenemu upravljanju.

Tako so nedavno v Velenju ustanovili komunalno podjetje, ki ga vodi tov. Tine Ojsteršek. Novoustanovljeno komunalno podjetje čaka vrsta nalog. Zelo značilno je, da so v novem Velenju doslej dobivali vodo brezplačno. Novo Velenje se oskrbuje z vodo iz zalitih predelov stare jame, odkoder jo s črpalkami črpaajo v zbiralnik in od tod po naselju. Novo komunalno podjetje bo v bodoče začelo zbirati vodarano. Zbrana denarna sredstva pa bodo porabili za vzdrževanje in razširitev vodovodnega omrežja.

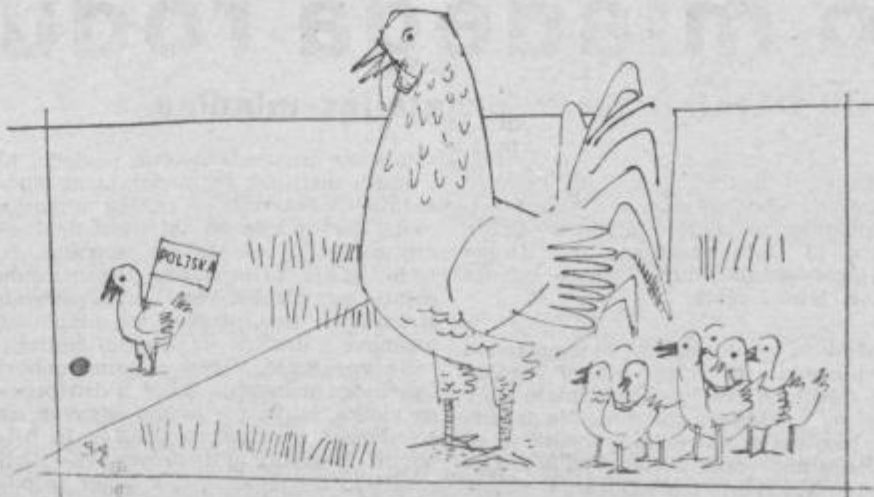
Komunalno podjetje bo nadalje izvrševalo razna remonta dela v stavbah splošnega ljudskega premoženja, skrbelo bo za čistočo kraja, za nasade,

ceste itd. Rudnik bo novemu podjetju dal osnovna obratna sredstva, ki bi jih podjetje ne moglo nabaviti iz proračunskih sredstev občine.

Letošnji proračun konjiške občine bo znašal 118 milijonov dinarjev

Ljudski odbor konjiške občine je na svojem zasedanju ob koncu tega tedna razpravljal o občinskem družbenem planu in proračunu za letošnje leto. Skupaj z raznimi skladi bo občina letos razpolagala z okoli 160 milijoni dinarjev, od česar odpade na proračun 118 milijonov din. Odborniki so največ razpravljali o predvidenem povišanju občinskih doklad v kmetijstvu in obrtništvu. Zedinili so se, da se občinska doklada v kmetijstvu zviša od sedanjih 7 na 8 %, v obrtništvu pa od 5 na 8 %. Večji del zbranega denarja od doklad bodo dobili krajevni odbori za razna manjša komunalna dela, saj je za 13 krajevnih odborov v proračunu predvidenih 2.400.000 din.

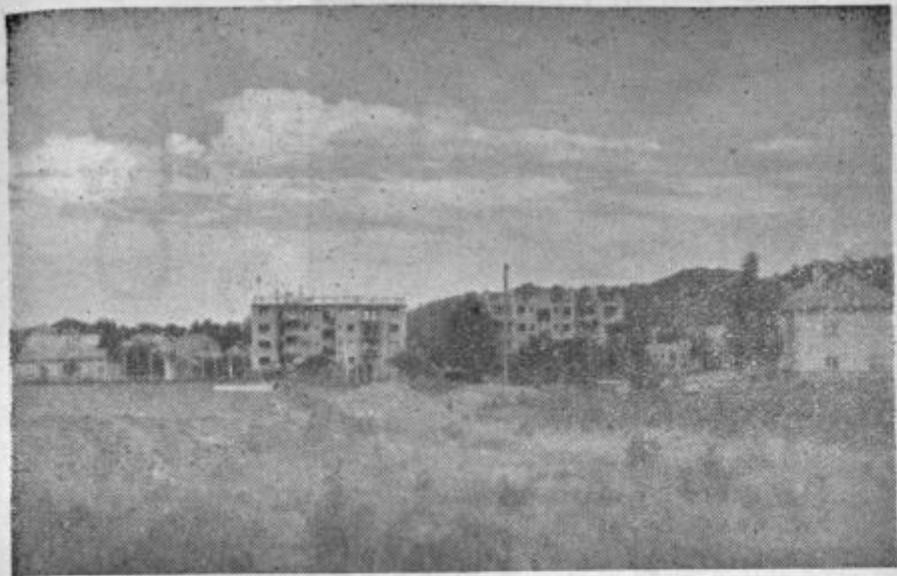
Ameriška pomoč Poljski

Mati SZ: »Ti smrkija, ali boš šla takoj iz sosedovega vrta!«

Da bo stanovanjska kriza manjša ... ŠE LETOS DO ŠALEKA!

Tako pravijo velenjski prostovoljci ...

Na »otoku« med »čebelniki« in Ljubljansko cesto rastejo stanovanjski bloki. Prednost teh stavb je, da bodo stanovanja v njih manjša, morda celo premajhna, zato pa veliko cenejša.

Novo rojstvo laške pivovarne

Se pred enim letom smo slišali, da je laška pivovarna zaradi mnogih objektivnih težav zašla v silne težave in da ji je moral celjski okraj za kritje izgube priskočiti na pomoč s subvencijo. Pristojni forum je zaupal staremu vodstvu pivovarne, da bo z najboljšo voljo in energičnimi ukrepi tovarni znova priborilo nekdanji ugled. Uspehi enega leta kažejo, da se v tej stvari niso prevarili.

Lahko bi trdili, da so korakoma začeli napredovati že v drugi polovici lanskega leta. Letos pa so se vrstili kar skokoma — uspeh za uspehom. Vse kaže, da bo letos že v prvem polletju dosežena proizvodnja celega leta 1955. Zaradi trdnjše gospodarske osnove, predvsem pa zaradi kvalitetne proizvodnje, ki ne sprejema več reklamacij, se pivovarna v Laškem ni bati konkurence med sorodnimi podjetji.

POLOVICA LETNE PROIZVODNJE GRE NA HRVATSKO

Kar čudno, pa tudi laskavo se sliši, da sosednja republika Hrvatska, ki ima lepo število lastnih pivovar, naroča vedno v večjih količinah laško pivo. Samo v Zagreb bodo letos prodali petim trgovskim podjetjem 8000 hl piva, kar predstavlja več kot eno tretjino celotne letne prodaje. Letno pa proizvajajo okrog 25.000 hl piva.

SUROVINE SO SI ZAGOTOVILI ŽE ZA PRIHODNJE LETO

Pivovarna v Laškem je imela v zadnjih dveh letih precejšnje probleme z nabavo surovin, zaradi tega so v glavnem tudi zabredli v težkočo. Tudi to težavo so v zadnjem letu uspešno premostili. Slabe izkušnje zadnjih let so jih napravile preračunljivo oprezne in tako so si že zdaj napravili plan za zagotovitev surovinske baze za prihodnje leto. V interesu potrošnikov so poskrbeli, da bodo potrebne surovine nabavili čim bliže. S tem računajo, da se bo pivo v bližnji bodočnosti pocenilo. (Laščani že danes pijejo najcenejše pivo v Jugoslaviji — 45—50 din steklenica. Pivovarna namreč nima za domači kraj večjih režijskih stroškov — kratak prevoz — in je pivo lahko pocenila. S to pocenitvijo se je potrošnja piva v Laškem dvignila v letošnjem letu kar petkratno.)

PRODAJA JE ODVISNA OD VREMENA

Pivovarna je pravzaprav strogo sezonsko podjetje, saj prodaja v glavnem uspeva le od aprila do septembra. Laška pivovarna pa je letos proizvajala in prodajala skozi vse leto in so celo v nesezonskih mesecih ustvarili 1.300.000 din dobička. (Lansko leto so v teh mesecih imeli 1 milijon izgube.)

Prodaja strogo zavisi od vremena. Če primerjamo grafikone treh vremensko različnih dni, vidimo tole zanimivo sliko:

Brezsončen, hladnejši poletni dan — dnevna prodaja 119 hl, dan pozneje, močno deževje — dnevna prodaja 119 hl, naslednji, izredno vroč poletni dan — dnevna prodaja 283 hl.

TUDI POLNILNI APARAT IN LASTNO SLADARNO HOČEJO IMETI

Ko človek vidi uspehe kolektiva laške pivovarne, bi mislil, da problemov sploh ni več. Pa so — kljub vsemu. Požrtvovalni delovni kolektiv stotih delavcev, ki je vztrajal tudi v najtežjih dneh, dobiva že vse letošnje leto 100 odstotno plačo. Letos so tudi delili dobiček lanskega leta. Vendar so po uredbi plače laških pivovarniških delavcev zelo nizke. Zato je upravičljiva težnja, da bi tudi za laško pivovarno veljalo načelo: enaka kvalifikacija — enake plače.

Pivovarna Laško bo »povsem na konju« še letakrat, ko bo imela prepotrebni nov polnilni aparat za steklenice ter lastno sladarno. Sladarna bi

stala težke milijone in vsaj še nekaj let ne bodo mogli misliti nanjo. Zdaj dobivajo slad iz Vršca in Ljubljane, kar predstavlja za podjetje vsekakor visoke režijske stroške. Sami pravijo, da se bo njihovo pivo lahko znatno pocenilo šele takrat, ko bodo imeli lastno sladarno.

Nov polnilni aparat za polnjenje steklenic pa bodo v kratkem dobili iz Italije, verjetno ga bodo do konca leta montirali in v novem poslovnem letu z njim že polnili steklenice. Kako velika pridobitev za podjetje bo nov aparat, priča dejstvo, da bo v eni uri napolnil 4500 steklenic, dočim danes z močno izrabljenim aparatom v eni uri napolnijo komaj 1200 steklenic.

KLJUČ USPEHOV LAŠKE PIVOVARNE

Ob teh uspehih laške pivovarne me je zanimalo še zadnje vprašanje: kako so v razmeroma kratkem času prišli do tako lepih uspehov?

Predvsem so se v tovarni po »težki krizi« normalizirali odnosi v podjetju. Nekaj ljudi so tudi zamenjali. Direktor tov. Vodovnik je bil delno razbremenjen preštevilnih funkcij in se je lahko temeljiteje posvetil podjetju. Ves star inventar, ki je neizkoriščen ležal v tovarni, so prodali. Predvsem pa so šli na princip skrajne štednje. Oprezno so zbirali med mnogimi ponudniki in našli najsolidnejše in najcenejše dobavitelje tudi za drobne malenkosti (etikete, zamaški in embalaže sploh). Take premišljene in preverjene cenejše nabave ko so v letošnjem letu lahko kar hkrati so podjetju prihranile lepe denarce. Takupili 10.000 novih zabojev in tako za dalj časa rešili problem embalaže.

Razumljivo pa je, da ti uspehi ne bi smeli uspavati kolektiva, saj bo spričo ostre konkurence, ki se pojavlja na trgu, treba v bodoče še bolj paziti na dobro kvaliteto in solidne cene.

V Kostroju so razširili proizvodnjo Prostor pa postajajo premajhni

Po vojni se razvijajoča usnjarska industrija v naši državi je zahtevala vedno več strojev, še več pa popravil izrabljenih strojev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je usnjarska industrija pred vojno uvažala največ strojev in naprav iz Nemčije. Tako je prva leta po vojni bilo še toliko težje uvažati nove stroje ali pa dobiti zanje nadomestne dele.

Mehanična delavnica tovarne usnja KONUS je takrat dobila nekaj obdelovalnih strojev, imela je nekaj izkušenih strokovnjakov in dobila je nalogo, da vrši popravilo usnjarskih strojev za vso državo. Že leta 1949 je kolektivu, te še sicer manjše remontne delavnice, uspelo doma izdelati prvi usnjarski stroj za izravnavanje gub. Prvi uspeh je rodil še več drugih: kolektiv konjskega remonta je v naslednjih letih osvojil še izdelavo menjalnikov, armature za vse vrste usnjarskih sodov, stiskalnice za volno itd., čeravno je bil obrat še vedno remontnega značaja v okviru tovarne usnja KONUS.

Prvi večji mejnik podjetja je bil v letu 1952, ko se je osamosvojilo. Prav v letih zatem pa se kaže tudi močan napredek v proizvodnji in osvajanju vedno večjega števila novih strojev in naprav. Naj omenimo brusilni stroj, avtomatsko sušilnico za sušenje usnja, stroje za ščetkanje usnja, merilne stroje itd. Da je pomenilo to ogromno napredek, lahko predočimo že samo dejstvo, da smo pred vojno vse te stroje morali uvažati. Pri tem pa še niso vštete večje reparature in obnove v skoraj vseh usnjarskih tovarnah Jugoslavije. Teh pa je v državi kar 52, ki zaposlujejo okoli 12.000 ljudi

TRETJI JUNIJ JE BIL PRVI UDARNIŠKI DAN

Ko so bila lani prostovoljna dela pri regulaciji Pake skozi Velenje zaključena, so udeleženci nadaljevali obsežno začeto akcijo. Mnogi so se svoje obljube spomnili že letos spomladi, ko je kazalo, da bo kaj kmalu čas za to. Toda vreme je v maju akcijo onemogočilo. V tem času pa v Velenju niso držali rok križem. Temeljita priprava na akcijo je pol uspeha, je bilo njihovo mnenje. Lanskoletni štab so letos razširili. Predvsem so pritegnili tanj več rudniških strokovnjakov, postavili potrebne odbore, določili skupinovodje itd. Vsak član štaba je dobil svojo nalogo, ki jo je v danem času začel izvajati popolnoma samostojno. Poleg tega so izdelali podroben načrt, pripravili potrebno orodje, prevozna sredstva ter istočasno začeli s široko agitacijo med rudarji in ostalimi prebivalci Velenja in okolice.

Tretji junij je bil prvi »udarniški dan«. Stalni delavci pri regulaciji Pake so s pomočjo mehanizacije pripravili teren za prostovoljce. Po kratki svečanosti so s prostovoljnimi deli začeli. Nad štiristo prostovoljcev kar prvi dan, poslej pa noben dan veliko manj.

VSAK DAN OKOLI TRETJE URE POPOLDNE OŽIVJO BREGOVI GORNJEGA TOKA PAKE

Od novega Velenja prihajajo rudarji, njihove žene in starejši otroci, name-

Prostovoljci so pri regulaciji Pake skozi Velenje spet krepko zamahnili z lopati in krampi. Na sliki vidimo skupino pri utrjevanju levega brega Pake

ščenci rudnika, iz starega Velenja pa se jim pridružujejo gospodinje, obrtniki, kmetje, mladina itd. Pri skladišču orodja jih čakajo skupinovodje, ki jih razvrščajo v skupine, jim izročijo orodje, zapisujejo imena udeležencev. To traja kratak čas in potem gredo skupine na delo.

Vsak novodošlec lahko takoj opazi, da tudi pri prostovoljnem delu veljajo nekaki »zakoni« strokovnosti. Skupinovodje poznajo ljudi, saj večkrat prihajajo na delo. Pa tudi prostovoljci sami

vedo kje jim gre delo bolj izpod rok, kje lahko več napravijo. V nekaj dneh so se razvile pravcate skupine »strokovnjakov«. Eni se odlično odrežejo pri rezanju travnate ruše, ki jo potem tako koristno uporabijo pri oblaganju gotovega nasipa, drugi so »kot rojenji« za nasipavanje profilnega nasipa, tretji si za noben denar ne dajo izpuliti samokolnice iz rok, mladini, ki rada brodi po vodi, po navadi pustijo čiščenje struge, žene z grabljami urejujejo izravnanje nasipe, jih posejejo s travo, medtem ko se nekateri med njimi spremenijo v natakarice ter strežejo »udarnikom« z jabolčnikom. Dolg čas jim ni. Salijo se, čeprav pri tem delo ne trpi. »Knapom« se razveže jezik, saj v jami tega ne morejo storiti spričo premočnega prahu. Tu zunaj pa ni ne škoduje, če človek dela z odprtimi usti ... Razpoloženje brez dvoma dviga glasba. Prvi dan so jim igrali godci na pihala, zdaj pa po navadi na najvišji kup izkopane zemlje postavijo velik zvočnik, ki reže poskočne in gruli zaljubljene. Med smeh in glasbo se meša ropot strojev, brnenje avtomobilskih motorjev, škripanje samokolnic, škrtanje lopat in zamolki udarci krampov. Delajo vsi — tudi skupinovodje, čeprav bi jim ne bilo treba. Če le utegnejo. Sicer pa nihče ne uide čisto »brigadirskemu« delu. Danes je direktor v strugi in meče gramoz iz nje. Jamski »štajger« je ta dan komandant delovišča. Jutri prevzame njegovo dolžnost drugi

in včerajšnji poslušalci navodila čisto navadnega skupinovodje. Tako poteka prostovoljno delo v Velenju in tako se bo odvijalo vse leto. Vsak dan po štiri ure, ob nedeljah še več. Štab se sestaja vsak dan zjutraj. Zjutraj vedo, koliko rok bo ta dan treba. Če je dovolj prijavljenih, v redu, če ne, že med delom stopi v akcijo propagandna komisija in agitatorji. Pred tretjo uro se pri baraki za orodje zberejo komandanti štaba dne. Pogovorijo se s poklicnim delovodjem gradbišča kaj bodo ta dan delali. Po končanem delu se spet zberejo, oddajo poročila o udeležbi in o storjenem učinku dela.

REGULIRANA STRUGA SE VEDNO BOLJ Približuje ŠALEKU

Nič čudnega torej ni, če se že v teh nekaj dneh ogromno pozna. Regulirana struga se od dne do dne približuje Šaleku, ki je njihov letošnji cilj. Velenjski prostovoljci niso samo za vžgled drugim krajem, kaj se lahko uredi za hitrejši razvoj kraja, temveč so lahko za vzgled drugim prostovoljcem v različni organizaciji dela in množičnosti udeležbe. Spričo take pripravljenosti prebivalstva in spričo tolikšnega delovnega učinka se odločujoči ljudje počne morejo upirati, da bi takim akcijam ne primaknili potrebnih materialnih sredstev.

REGULACIJA PAKE V VELENJU NI EDINA PROSTOVOLJNA AKCIJA

Prostovoljci obnavljajo tudi velenjski grad. Pri lani zgrajenih športnih napravah ob jezeru oplešujejo okolico, gradijo lep paviljon, urejujejo igrišča, popravljajo naprave pri jezeru, za gradom pa gradijo smučarsko skakalnico. To so skupne akcije. Poznajo pa tudi posamične. Okoli novih blokov, šestorikov, manjših enojčkov izgleda kot da ste v pravilni deželi. Čisto zares. Zelena trava, cvetlične grede, vmes bele poti in stezice, na oknih rože. To je za posameznike v malem tisto, kar za celotno velenjsko skupnost velike ureditvene akcije.

Celjanu se ob obisku v Velenju marsikaj vtisne v spomin. Ta vzgled nam poraja neštete želje: če bi pri gradnji kopališča bilo toliko ljudi, da bi bile gradnja tako dobro organizirana, da bi okoli novih blokov v Celju, okoli novih hiše enkrat videli rasti zeleno travo in cvetje, da bi bilo v Celju toliko rož na oknih ... Da, da, da ...

Kako dolgo se bomo Celjani lahko ponašali s slovesom urejenega in lepoga mesta? Gotovo ne dolgo, če bomo vedno čakali, kdaj nam bo nekdo vse te malenkosti, ki so pa pomembne, uredil. V Velenju ne čakajo. Ker ni sredstev, si zasakajo rokave. Denar se da porabiti za še veliko bolj važne reči ...

CELJE 1957

NA „CELJSKI RAZSTAVI“ bo sodelovalo okrog 120 razstavljalcev

Za vrsto razstav in prireditev, ki bodo v Celju med 24. avgustom in 4. septembrom, se je doslej prijavilo že lepo število razstavljalcev iz celotnega celjskega okraja. Na razstavi »Celje 1957« pa bodo sodelovala tudi podjetja, ki so v kooperaciji z našimi podjetji.

Poročali smo že, da bo razstava razdeljena na tri dele ter bo na treh različnih mestih. Na razstavi industrije, obrti in trgovine, ki bo v novem upravnem poslojstvu TEP, bodo uredili tudi poseben paviljon, kjer bodo obiskovalci lahko kupili najrazličnejše razstavljene izdelke, po konkurenčnih cenah. Zainteresirana podjetja pa bodo lahko med sabo tudi sklepala kupčije.

V Zdravstvenem domu, kjer bo zastopano zdravstvo, šolstvo, ljudska tehnika ter najrazličnejše družbene organizacije, bodo svoja dela razstavljali tudi likovni umetniki. Na kmetijski razstavi Lava pa, kjer bodo zastopane vse panoge kmetijstva in zanimivi prikazi pravilne obdelave zemlje s pomočjo najrazličnejših in najnovejših agrotehničnih pripomočkov, bo tudi vinska razstava.

POŠTNI ŽIG »CELJE 1957«

Propagandna komisija pri razstavnem odboru za prireditve »Celje 1957« je te dni zaprosila pošto, da bi bil v dnevnih razstavah na razpolago tudi poseben poštni žig z napisom »Celje 1957«. Upajmo, da bo prošnja ugodena. V tem primeru bo tudi celjska okrajna pošta uredila poseben oddelek na razstavnem prostoru.

DVA PLAKATA ZA PRIREDITVE

V začetku minulega meseca je upravni odbor »Celjske razstave« razpisal interni natečaj za izdelavo osnutkov plakatov za prireditve pod naslovom »Celje 1957«. K sodelovanju je povabil le domače avtorje. Vabilu se je odzvalo osem avtorjev z osmimi deli. Žirija, ki so jo sestavljali vsi člani upravnega odbora je podelila prvo nagrado osnutku pod šifro 1:0, ki ga je izdelal inž. arh. Janko Hartman, drugo nagrado je priznala osnutku pod oznako »Dejavnost«, ki ga je predložil Bojan Kovač, tretjo pa predlogu »CM«, ki ga je napravil inž. arh. Aleksej Janušič.

V tej zvezi se je upravni odbor še odločil, da bo dal v tisk prva dva osnutka. Tako bo osnutek inž. Hartmana tiskan v velikosti 100 × 70 cm, osnutek Bojana Kovača pa v manjši velikosti, bržkone 40 × 30 cm.

TRGOVSKA POMOČNICA, sposobna, dobi zaposlitev v trgovini. Pismene ponudbe pošljite na upravo lista pod »Poštena«.

L. V.

„Dve sestri v samotnem grobu ...“

MOLIÈR V CELJU

V PLEŠIVCU PRI VELENJU POČIVATA V SKUPNEM GROBU ANA NUŠA LUŠIN IN NJENA SESTRA MINKA, PRIJATELJICA IVANA CANKARJA

Velenje je zaradi rudnika in elektrarne kraj, ki slovi tudi daleč preko mej naše ožje domovine. Na severozapadu Velenja pa je skrita podeželska vas Plešivec, kjer spita na tamkajšnjem pokopališču dve ženi, ki sta stali s pesnikom Ivanom Cankarjem pristrane vezi mladostne ljubezni.

Vas Plešivec leži v geometrijskem liku, ki ga obdajajo Šoštanj (od tam je 6 km), od Velenja prav toliko, do Slovenjega Gradca pa je 22 km. Ta zemlja je bila včasih fevdalna last turnskih graščakov.

Danes tone že v pozabo grob obeh sester, ki ga še zmeraj z vso ljubeznijo in pieteto neguje sosed, 75-letna Mehova mama. V Plešivcu pa pride večkrat na obisk tudi Velenjčanka Darinka Štrbenkova, velika častilka našega pisatelja Ivana Cankarja, ki nenehno rada prebira Cankarjeva dela in njegova pisma, ki jih je pisal mladi Ivan Cankar svoji izvoljenki Ani Lušinovi. Mehova mama ob takih obiskih rada grebe v spomine in pripoveduje o svojih znankah Ani-Nuši in njeni sestri Minki, ki ju je usoda privela v to skrito vasico in zdaj počivata osamljeni in domala pozabljeni, čeprav ju je nekoč ljubil naš največji mojster peresa in idej — Ivan Cankar...

PESNIK CANKAR SPOZNA ŠUDENTKO LUŠINOVO

Ivanu Cankarju je bilo 22 let, ko je spoznal v maju leta 1898 — prihodnje leto bo od tega usodnega srečanja minulo 60 let — v Ljubljani 17-letno učiteljico Ano Lušinovo, mlajšo hčerko uradnika deželne vlade. Družina je stanovala v takratni največji ljubljanski hiši, v Kolizeju.

Ivan Cankar je Ano Lušinovo, ki je hodila na učiteljske k nunam, večkrat srečal na cesti, jo ogovoril in med njima se je vnela iskra mlade ljubezni.

Kasneje sta se sestajala v bližini Kolizeja in v parku, kjer je sedanja klasična gimnazija poleg Tivolija.

Ana je postala Ivanu ideal in o tem, kako se je navezal na to lepo dekle, nam pričajo številna pisma, ki jih je pisal Ivan izvoljenki Ani iz Pulja in Dunaja v času med 4. julijem 1898 in 29. novembrom 1904.

CANKARJEVI NA OBISKIH IN DELU V PULJU

Ivan Cankar se je proti koncu julija leta 1898 (dve leti po maturi, ko se je vrnil domov že kot dunajski študent) odpravil v Pulj. Bil je brez sredstev, zato je sprejel povabilo svojega svaka in se odpravil k morju, kjer je živel njegova sestra Ivanka (Johana), žena vojaškega uradnika Volfa, K. Johani in njenemu možu Volfu so Cankarjevi radi zahajali. Nista živela v izobilju, vendar je imel njihov svak redne dohodke in v Pulju, takratnem največjem vojnem pristanišču velike Avstro-Ogrske, je bilo zmeraj dovolj priložnosti za zaslužek. Ko je umrla Cankarjeva mati, se je za nekaj časa odpravil v Pulj tudi vdovec, pisatelj oče, ki je bil izučen krojač in je v Pulju dobil službo v popravilnici mornariških uniform.

Pisatelj Ivan Cankar je bil gost svoje sestre Johane in ker je bil rešen dnevnih skrbi, je tam lahko mirno delal, pisal feljtone, pripravljaj pa je tudi »Jakoba Rudo« in urejal svoje pesmi. V Pulju je nastalo več njegovih stvaritev »Spomini na mojo mater«, ki so izhajali v Vrtcu od oktobra do decembra leta 1898. Tam je nastala tudi zgodba »Klara se je izgubila« (Klara je bila hčerka pisateljeve sestre Johane in pisatelj — stric Ivan — je obdelal zgodbo o svoji nečakinji, kako se je nekoč izgubila na poti od doma do mornariškega otroškega vrtca).

IVANOVA PISMA IZ PULJA

Ivan Cankar se je svojemu idealu, mladi učiteljici Ani Lušinovi, večkrat oglašal z daljšimi pismi, polnimi mladostnega vzgona in ljubezni. Pisma ji je pošiljal v Ljubljano na »poste restante«, se pravi na pošto ležečo. Tako pismo je poštna uprava zadržala in če se je oglašil naslovnik in povedal znak ali šifro, so mu izročili nanj naslovljeno pismo. Nušini starši niso smeli vedeti, da njihova hčerka dobiva pisma častilca iz Pulja, ker bi jo takšna zveza nemara ovirala pri učenju.

Navadno je Ivan Cankar najvil v vsakem pismu, pod katerim naslovom bo oddal prihodnje pismo. Gesla na oddanih pismih so bila domala zmeraj različna. Nekatera od pism, naslovljenih na Ano Lušin v Ljubljani, so nosila naslednje naslove: »Nil desperandum«, »Excelsior«, »Nuša 20« (Ana Lušin je imela poleg tega še domače ime Nuša). Nekatera pisma pa so imela naslove: »Niels Lynhe« (to je bil naslov knjige danskega pesnika Jacobsena, ki jo je prav tedaj čital Ivan Cankar in ga je vsega prevzel). Naslednja pisma pa je dvignilo Cankarjevo dekle pod naslovi: »Ja salam«, »Lotos«, »Per aspera«, »Per aspera od astrae«, »Uardae«, »Lyra«, »Eros«, »Ana 17«, »Serapis« ali na druge naslove. Pesnik je imel pač bogato fantazijo.

Nuša je svojemu fantu tudi pridno odgovarjala. Za to le redka teh pism ohranjena. Že v prvem pismu je Ivan sporočil Nuši svoj naslov: v Pulju je stanoval v Via Giulia 9.

KAKO JE NASTALA CANKARJEVA PESEM »V PARKU«

Cankar je pisal Nuši o svojem hrepenjenju, obnovil pa je tudi spomine na njuna srečanja in sestanke v Ljubljani. V nekem pismu ji razkriva svojo težko usodo, ki mu je pretrgala bivanje v Ljubljani in srečanja z njo: »Ko sva stala v parku v tistem meglenem jutru, nisi si mogla misliti, kako sem trpel, kako sem čutil že vnaprej vso svojo zapuščeno...«

V nekaterih pismih pa je Ivan Cankar seznanjal Ano Lušinovo tudi s svojim literarnim delom, svojimi junaki, pa tudi s posameznimi dejanji in prizori iz spisov, ki so nastajali pod modrim jadranskim nebom.

Včasih je dodal pesnik Ivan Cankar pismom svojemu idealu tudi katero svojih novejših pesmi. Med najbolj značilnimi je pesem v spomin na njun sestanek v parku poleg Kolizeja. Ivan Cankar je naslovil to pesem, poslano ljubljenci 20. avgusta 1898: »V parku«. Isto pesem pa je poslal Ivan Cankar dan kasneje tudi Otonu Zupančiču pod naslovom »Slovo v parku«. Prijatelju Otonu je

pripisal, da je ta pesem namenjena »Anici, mojemu dekletu« (to pismo je bilo napisano 21. avgusta 1898).

SESTRA MINKA JE DALA POBUDO ZA ČRTICO »RDEČA LISA«

Cankar je dopisoval svoji prvi izvoljenki Nuši ves čas, ko je živel v Pulju. Pisal ji je kasneje tudi z Dunaja, Zmeraj je v dodatku pristavil še kak pozdrav za Nušino dve leti starejšo sestro Minko, ki jo je Ivan Cankar vžljubil še posebej, ko ga je ob neki priložnosti obiskala na Dunaju...

Tedaj je ljubezensko zgodbo s sestro svojega ideala Minko, uradnico ljubljanskega katastrskega urada, opisal v črtici »Rdeča lisa«, ki je izšla prvič v Slovenki (letnik 1900), objavil pa jo je pozneje tudi v zbirki novel »Ob zori«. Tako je pisatelj Ivan Cankar vpletel obe sestri, Nušo in Minko, v svoje literarne stvaritve.

Kasneje so se pota obeh sestra in pisatelja Ivana Cankarja ločila... Ana

V Velenju bodo v kratkem začeli graditi rudarsko šolo

V prihodnjih dneh bo uprava velenjskega rudnika razpisala natečaj za gradbeno dela pri gradnji nove rudarske šole v Velenju. Najbolj ugoden ponudnik naj bi že letos začel graditi, tako bi prihodnjo jesen lahko začel prvi letnik te šole s poukom.

Rudarska šola v Velenju je postala že nujnost in to iz več razlogov. Eden najpomembnejših je ta, da stopnja mehanizacije in način rudniškega dela v Velenju terja sposobne in strokovno zelo podkovane delavce. Nič manj pa ni važen drugi vzrok in to je želja rudniškega kolektiva, da bi mladina iz rudarskih družin našla dovolj možnosti za nadaljnje šolanje in strokovno izpopolnjevanje. V interesu kolektiva je, da ostane vsaj del rudarske mladine v rudarstvu ter zamenja starejše, ko bo za to napočil čas. Vsekakor je rudarska mladina pripravnejša za rudarski poklic, ker raste in živi v tem okolju. Sicer pa to ni edini vzrok. V mislih imajo tudi stanovanjsko vprašanje, ki bo na tak način mnogo ugodnejše kot pa če bi morali mlade kadre vedno znova dobivati od drugod.

Bodoča rudarska šola v Velenju bo vzgajala predvsem kadre za potrebe domačega rudnika. Šolanje v njej bo trajalo tri leta, to se pravi ravno toliko

Nuša Lušinova je končala ljubljansko učiteljsko leta 1903, po maturi jo je zanesla pot k Benediktu v Slovenske gorice.

Tam je mlado ljubljansko dekle težko zbolelo, na dan je udarila družinska bolezen, ki je napadla istočasno tudi njeno sestro Minko: tuberkuloza. Ko jo je prišel nekoč nadzorovat v Benedikt okrajni šolski nadzornik, je dobila mlada učiteljica Nuša Lušin, sicer dekle veselega značaja, hud napad. Tedaj jo je zdravnik komaj rešil.

POT ZA ZDRAVJEM NA PLEŠIVCU

Kljub bolezni jo je zaprosil za roko njen stanovski tovariš na isti šoli, učitelj Hinko Bregant (rojen leta 1878, maturiral leta 1900). Mladi zakonski par se je po poroki prestavil na osnovno šolo na Plešivcu pri Velenju, tam so imeli šolo že od leta 1874, pa so v tistem času bili brez učitelja. Može lepe učiteljice Nuše je bil prepričan, da ji bo zrak na Plešivcu (ta kraj leži v višini skoraj 600 m) pomagal k zdravju, zato sta prošila za novo službeno mesto in ga tudi dobila. Te prejemstive na oster zrak se je razveselila tudi Nušina sestra Minka, ki je tudi sama prihitela iskat zdravja tja v štajerske hribe. A njena želja po ozdravljenju je bila zastoj, Minka je umrla na Plešivcu na Novega leta dan 1906, njena sestra pa štiri leta kasneje (3. februarja 1910).

Sporočilo o smrti Ane-Nuše Lušinove, tedaj poročene Bregantove je pisatelj Ivana Cankarja težko prizadelo, saj je ljubil Nušo z vsem ognjem in mnogimi spomini na svoja mlada leta... Mehova mama še danes rada pove, kako ji je včasih pravila učiteljica Nuša o svoji prvi ljubezni in o Ivanu Cankarju. Zato tudi ni bila ženica nič presenečena, ko je Ivan Cankar nekoč, po smrti svojega ideala, prišel na to samotno pokopališče, kjer sta spali svoj večni sen dve njegovi znanki, in postavil na Nušin grob spominsko ploščo z napisom:

»Tiho zdaj v grobu spi tvoja in moja mladost, Ivan Cankar.«

Vdovec Hinko Bregant pa je kasneje dodal še tablico s pripisom:

Dve sestri v tem samotnem grobu spita, umreti morali sta v cvetu let, a v večni pesmi, ki jo pel poet, na čast je njima, še kot prej živita.

Jože Zupančič

Veliko zanimanje za pouk solopetja

Izobrazba glasu je za vsakega boljšega zborovskega pevcu zelo važna, prav tako važna pa je tudi za vsak zbor, da ima uporabne šolane soliste. Zahteve zborovske kulture se večajo bolj in bolj, zato se bo zbor brez šolanih glasov le težko uveljavil.

Napačno je mnenje, da služi solo pevski pouk le izobrazbi opernih pevcev. Le redki gojenci solopetja se lahko posvetijo tej karieri. Večina od njih pa ostanejo dobri amaterji, ki se lahko uspešno udeležujejo v zborih, ali pa kot solisti v radiu, na koncertih in proslavah. V Celju in okolici imamo mnogo lepih glasov, ki niso izkoriščeni. Morda mnogi niti ne vedo, da na celjski Glasbe-

Prizor iz Molièrovega »Skopuha«, igre, katere premiera bo te dni v celjskem gledališču

Revija kulturne dejavnosti v Šaleški dolini

Junija se je v šoštanjski občini pričel drugi šaleški kulturni festival. Začeli so ga igralci iz Topolšice, ki so s Svarčinovim »Tujim de'etom« dosegli oceno 28 točk od 35 možnih. Za njimi so nastopili šoštanjski lutkarji. V prvih dneh junija je bilo v Šoštanju še nadaljnjih šest festivalskih predstav. Zelo uspešni so bili šoštanjski »Svobodaši« s komedijo »Draga Ruth«. Vsekakor pa je vzbudil zanimanje tudi koncert delavske godbe »Zarja« iz Šoštanja in nastop Velenjčanov v pestrem programu slovenskih narodnih pesmi.

Šoštanjski pevci, igralci in godbeniki bodo gostovali v Velenju. Poleg »Drage Ruth« bodo uprizorili tudi pravljico »Janko in Metka«. Velenjčani sami pa bodo priredili koncert domačega

zbor. V Velenju bodo poleg prireditev za vso javnost prirejali enake prireditve tudi za kolektive ter za prostovoljce pri regulaciji Pake.

Tudi v ostalih krajih je festival razgibal kulturno življenje. Tako so v Sentilju Velenjčani igrali Molièrovo komedijo »George Dandin«. Velenjski pevci pa bodo gostovali tudi v Belih vodah. V Lokovici bo domače društvo uprizorilo »Zupanovo Micko«, v goste pa bodo prišli igralci iz Raven z igro »Vrtinec«.

Tudi v Ravnah pri Šoštanju in v Smartnem ob Paki bodo razne prireditve, deloma bodo tam v gosteh ekipe iz Velenja in Šoštanja, deloma pa bodo program prireditev izpopolnila domača društva. V okviru festivala je v Šoštanju organizirana tudi razstava slik domačih amaterjev.

Posebno zanimiv bo zaključek festivala v prvih dneh julija. Takrat bodo najboljšie prireditve prenesli v Velenje. Le-tam bodo najprej zapovrstjo nastopale najboljše skupine, 4. julija, zadnjega festivalskega dne, bodo nastopili ob jezeru pevski zbori, godbe, orkestri, tamburaši, recitatorji in folklorne skupine. Popoldne pa bo v domu »Svobode« nastopila najboljše ocenjena dramska skupina v občini.

Zaključna akademija ŽPD »France Prešeren«

Malokatero kulturno društvo je spodbudno proslaviti 10-letnico obstoja v ta-

ki obliki, kot je to storilo to društvo. Priče smo bili samostojnim koncertom društvenih sekcij skozi ves mesec, tako: mladinskega zbor, tamburaškega orkestra, pihalne godbe, produkcije društvene glasbene šole, člani likovne sekcije pa so priredili javno razstavo svojih del.

V soboto, 8. t. m. pa je društvo priredilo zaključno svečanost v Narodnem domu. Mnogostevilne delegacije kulturnih društev in množičnih organizacij naše in tudi bratskih republik so čestitale slavljencu k izvršenemu plodonosnemu kulturnemu delu, želeč mu še nadaljnjih uspehov.

Slavnost, kateri so vse društvene sekcije prispevale kvaliteten glasbeni program, je bila nadvse pristrana.

KONCERT »CELJSKIH AVTORJEV«

Pod tem naslovom bo moški zbor celjske »Svobode« priredil v torek, 18. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu pevski koncert.

Ta koncert naj bi bil uvod v nadaljnjo vrsto stilih koncertov celjskih ansamblov, ki bi široki javnosti posredovali razvoj slovenske glasbene tvornosti v stilih obdobjih do najnovejših dni.

Pričakujemo, da bo celjska koncertna javnost z razumevanjem sprejela ta smeli načrt.

KONJSKA GODBA ZASLUŽI VEČ POZORNOSTI

Konjska godba se je pred kratkim predstavila občinstvu z novim programom, ki je bil plod večmesečnega dela in vaj. Člani godbe imajo redne vaje vsak teden po dvakrat, za kar morajo žrtvovati veliko prostega časa. Z nastopom so pokazali, kaj so se pod vodstvom novega kapelnika Klamperja naučili. Le škoda, da prebivalstvo ne zna dovolj ceniti naporov godbenikov, saj bi obisk lahko bil boljši.

L. V.

V NEKAJ VRSTAH

ZANIMIVO PREDAVANJE PROF. SILIHA IZ MARIBORA

Društvo učiteljev mozirske občine skrbi tudi za strokovno in politično vzgojo svojih članov. V ta namen, prireja občasna predavanja, ki jih imajo vidni politični in pedagoški delavci. Pred dnevi je predaval o psihologiji učiteljev znani pedagoški delavec profesor Silih iz Maribora.

CELJSKI ESPERANTISTI SO OBISKALI VRHE NAD ŠTORAMI

Topel poletni dan je minulo nedeljo zvilil Celjane v naravo. Na vseh lepših izletniških točkah je bilo živo kakor v mravljišču. Tako so tudi celjski esperantisti z večjim številom povablje-

nih gostov esperantistov iz Ljubljane in drugih krajev republike, napravili izlet na Vrhe nad Teharjem. Spotoma so si ogledali razne zgodovinske znamenitosti, na vrh pa so predvajali pester spored in nudili vsem gostom mnogo razvedrila.

KORISTNO PREDAVANJE V ZELEZARNI

V Zelezarni Store je pretekli teden predaval namestnik direktorja Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Celje, tov. Bojan Volk o razvoju socialnega zavarovanja in o delu okrajnega zavoda v Celju. Referat je poživila statistična primerjava o socialnem zavarovanju pri nas in v svetu. Prisotni so bili s predavanjem zelo zadovoljni.

ŽIVLJENJE NA NAŠI VASI

Sodelovanje kmeta z zadrugo je vedno večje

(Nadaljevanje s 1. strani)

po dogovorjeni ceni prodali zadrugi, od zadruga pa so prejeli reprodukcijski kredit in potrebna gnojila.

Višja oblika sodelovanja so razne skupnosti kot n. pr. obnovitvene, melioracijske, strojne itd. Obnovitvene skupnosti so prišle predvsem od izraza v sadjarstvu, vinogradništvu in hmeljarstvu. V našem okraju so jih ustanovili v nekaterih zadrugah na sadjarskem in vinogradnem področju, in sicer v Imenem, Kozjem, Lesičnem in Rogški Sladini. Njihovo ustanovitev pa pripravljajo tudi v nekaterih drugih zadrugah.

Namen obnovitvenih skupnosti je, da združi več zadrugnikov svojo zemljo v skupen nasad. To jim omogoča, da pohenijo stroške obnove, da sadijo priznane sadne sorte, ki najbolj odgovarjajo klimatskim in drugim prilikam ter da obdelujejo zemljo s stroji. Vse to pa ima za posledico večjo kmetijsko proizvodnjo.

Melioracijske skupnosti pripravljajo v Slov. Konjicah in Grižah, in sicer po programih kmetijskih proizvajalnih zvez in zadrug. V Zgornji Savinjski dolini sodeluje v pašniški skupnosti večje število zadrugnikov s področja več kmetijskih zadrug, na Smohorju pa imajo skupne pašnike zadrugniki KZ Rečica in Laško.

Strojne skupnosti pa prevladujejo v Savinjski dolini, in sicer zaenkrat predvsem škropilne in zaščitne. Težave pri ustanavljanju teh skupnosti so v tem, da zadruga nimajo za naše prilike dovolj odgovarjajočih kmetijskih strojev, predvsem traktorjev s priključki ter da še ni jasna organizacijska oblika strojnih skupnosti. V te skupnosti želimo vključiti tudi manjše traktorje, sejalnike, mlatilnice in druge obdelovalne stroje.

Te skupnosti so pravzaprav šele v razvoju, vendar je jasno, da se kmetovalci zanje vedno bolj zavzemajo. Zadrugniki so spoznali, da sami brez kooperacije ne morejo več naprej pri pospeševanju kmetijske proizvodnje, hkrati pa so se prepričali, da jim zemlje nihče neče vzeti, saj je glavni namen našega razvoja kot v vseh naprednih državah, da se ob manjših proizvodnih stroških kar se le da zvišajo hektarski donosi.

Da se kooperacija v našem okraju vedno bolj in bolj utrjuje, je dokaz tudi to, da so sprejeli letos zadrugniki že preko 350 milijonov din reproduktivnih kreditov, s katerimi so sklenjene pogodbe, ter da je vključenih v različne oblike sodelovanja z zadrugo po nepopolnih podatkih na področju poslovne zveze v Zalcu 4527 zadrugnikov, na področju poslovne zveze v Celju 2316 zadrugnikov, na področju šmarske poslovne zveze 1521 zadrugnikov, konjske 471 zadrugnikov in na področju kmetijsko-gospodarske poslovne zveze v Mozirju 351 zadrugnikov.

Tudi kozjanski kmet si zna pomagati

Prevorje in okoliški kraji na Kozjanskem veljajo še zdaj kot pasivni in precej zaostali kraji, kamor se s težavo prodira napredno kmetijstvo. Vendar pa so med njimi že kmetje, ki si znajo sami najti pot do boljšega življenja. Tak napredni kmet je tudi Prevorjan Jože. Srednje veliko posestvo je podedoval po svojih starših in ga je vse do vojne obdeloval tako, kot so ga pač obdelovali njegovi starši. In komaj, komaj se je preživljal. Med vojno pa je kot nemški ujetnik prebrodil več agrarno naprednih držav in se je povsod zanimal za napredno kmetovanje. Ko se je po osvoboditvi vrnil iz ujetništva, je našel hišo z gospodarskim poslopjem od tal požgano. Istočasno, ko je obnavljal poslopje, je vso skrb posvetil tudi svoji izhрани zemlji. Vedel je, da je v teh krajih še najdonosnejša gospodarska panoga živinoreja, zato je največ skrbi posvetil travinoreji in si na ta način povečal krmno bazo. Rediti je začel krave in dosegel visoko molznost, ta pa mu je omogočila tudi vzrejo plemenskih svinj, ki mu dajejo lepe dohodke.

Ko si je denarno že precej opomogel, je lahko segel po umetnih gnojilih in začel s smotnimi preizkusi. Z največjo pozornostjo je čital strokovne članke v časopisu, ki so se nanašali na gnojenje z umetnimi gnojili. Letos je z gnojilnimi poskusi končal in pravi, da ve za vsako svojo parcelico, kako gnojilo potrebuje. Z umetnimi gnojili ima take uspehe, da se mu sosednji kmetje kar čudijo in ga tudi že posnemajo. Letos, ko je umetna gnojila dobil na kredit, jih je kupil kar 2300 kg. To se mu korenito izplača, saj se njegovi posevki detelj in pšenice že daleč ločijo od sosedovih, ki niso gnojene z umetnimi gnojili. Sam pravi, da si je na ta način povečal dohodek od 70 na 210 tisoč dinarjev. S ponosom opozarja, da je v gospodarskem pogledu prehitel celo tiste kmetovalce, ki med

3. Kako poteka tekmovanje v kmetijstvu na področju celjskega okraja?

V tekmovanje je vključenih 5800 kmetijskih gospodarstev. Tekmovalne površine obsegajo 3314 ha ornih površin. Če navedemo samo glavne kulture, odpade na pšenico 587 ha, na krompir 493 ha in na hmelj 1877 ha. Razen tega tekmujejo živinorejci z 240 kravami za večjo mlečnost.

Občinski ljudski odbori in strokovne

komisije proizvajalnih poslovnih zvez nudijo tekmovalcem strokovna navodila in potrebno pomoč. Majski sneg je napravil pri pšenici precej škode in so predvideni uspehi v nekaterih zadrugah ogroženi.

Ce ne bo med letom prišlo do kakšnih vremenskih nepravil, bodo po dosedanjih podatkih prav gotovo mnogi tekmovalci dosegli v tekmovanju prav lepe rezultate.

Mrzla rosa, ostra kosa

Prišel je čas košnje. Deževno vreme je poglano travo v rast, zdaj pa, ko je zasijalo sonce, kmetje hitijo, da bi nasušili čimveč krme. Letošnja dolga zima in hladna pomlad je povsod povzročila, da so se kozolci dobro izpraznili. Naš reporter je ujel modernega kosca v svoj objektiv na letališču v Levcu.

Velike naloge

ZA IZBOLJŠANJE KMETIJSTVA V ŠENTJURSKI OBČINI

Družbeni plan šentjurske občine, ki je bil pred dnevi sprejet, daje največ poudarka pospeševanju kmetijstva in razvoju industrije. Letos predvideva družbeni plan večjo proizvodnjo v kovinski industriji, zlasti pri izdelkih iz aluminija, ugodnejša pa bo tudi prodaja izdelkov lesne galanterije. Vrednost industrijske proizvodnje se bo povečala v primerjavi z lanskim letom za 30 %.

Velike naloge pa predvideva družbeni plan predvsem v kmetijstvu. S primerno selekcijo bo treba izboljšati plemensko živino predvsem v pogledu večje mlečnosti. Umetno osemenjevanje bodo letos

razširili na Prevorje in Kalobje. Krmno osnovo namenjajo izboljšati z osuševanjem kislih zemljišč in z gnojenjem travnikov. Odkup mleka bodo izboljšali in ga tudi predelovali v šentjurski mlekarji. Zadruga bodo obnovile plantažne nasade priznanih sadnih sort. Hmeljske nasade bodo povečali letos za 8 ha. V času od lanskega leta so na področju občine uredili 22 ha sadnih plantaž, 19 ha plantaž jagodičevja in 5 ha višnjevih plantaž.

Družbeni plan predvideva tudi sredstva za znižanje jezov in za manjše melioracije. Občina je s svojimi podjetji pristopila k Savinjski vodni skupnosti, ki bo regulirala Savinjo in njene pritoke.

Občinski proračun najbolj obremenjujejo postavke za zdravstvo in socialno skrbstvo, saj znašajo ti izdatki približno 20 milijonov din.

vojno niso bili požgani. Letos si namerava zgraditi še gnojniško jamo in nabaviti še boljše mlekarice. Tako sebi in svoji družini iz dneva v dan izboljšuje življenje in živi že danes mnogo bolje, kot marsikatera družina z neprimerno večjimi posesti.

Tako je Prevorjan Jože dokazal, da se tudi na skopi kozjanski zemlji da dobro živeti, če zna kmet pravilno gospodariti.

Grobni Ivan, Prevorje

Ali je obdelava zemlje s konjsko vprego res rentabilnejša od strojne

Na mnogih sestankih kmetijskih zadrug smo imeli priliko slišati, da je strojna obdelava nerentabilna, da je obdelava zemlje s konjem cenejša. Zato se kmetovalci ne ogrevajo za traktor, temveč se raje vračajo k starim oblikam obdelave. Stroji pa stoji neizkoriščeni v zadrugnih lopah.

Pa poglejmo, kako je s to stvarjo. Res je, da so nekateri objektivni razlogi, ki govorijo v prid gornji trditvi, veliko več pa je subjektivnih razlogov. Da je oranje s konjem cenejše kot s traktorjem, bi držalo le takrat, če delamo to kalkulacijo le za efektivne ure, ko je konj ali traktor pri delu.

Ce pa upoštevamo vso dobo tudi pozimi, ko je konj v hlevu neizkoriščen in ga je treba hraniti, pa pridemo do druge računic, ki govori v prid traktorju. Razen tega je strojna obdelava kvalitetnejša in posledica tega so višji hektarski donosi. Če temu dodamo še to, da bi namesto 50 do 60 tisoč konj v Sloveniji nabavili 100 tisoč krav mlekaric, bi bil račun rentabilnosti v korist strojne obdelave zemlje občutno drugačen.

KMALU BOMO ŠLE NA MORJE

Čas letnih dopustov je prišel. Zene že brskamo po svoji garderobi in pri-

pravljamo vse potrebno za letovanje. Koliko skrbi je spet! Lanski kopalni kostumi so izrabljeni in zastareli. Za

Zaslužno priznanje

CELJAN DR. IVAN RAIŠP, PRVI ZDRAVNIK-INTERNIST V SLOVENIJI, KI JE DOSEGEL ČASTNI NAZIV DOKTORJA ZNANOSTI

Nekoliko premlad se mi je zdel komaj 31-letni dr. Ivan Raišp za visok naziv doktorja znanosti, ki ga navadno znanstveniki dosežejo v zrelejših moških letih. In vendar se je mladi celjski internist že takoj po promociji leta 1950 za-

čel podrobneje ukvarja z znanstveno medicino. V celjski bolnišnici, kjer dela stalno od leta 1953 dalje, je začel praktično obdelovati najrazličnejše primere na bolniških, ki so boleali na boleznih srca. Odkril je gotove originalne spremembe, ki jih je vztrajno dopolnjeval še na specializaciji v inozemstvu. Svoje izsledke je po malem objavljati tudi v tujih medicinskih vestnikih. Ko je imel zbranega, ednoročnega obdelanega dovolj gradiva, je leta 1954 prijavil disertacijo »o vplivih žolčnih kislin na srčno akcijo« in jo v letošnjem aprilu v Ljubljani tudi uspešno zagovarjal.

Njegovi izsledki pomenijo veliko teoretsko temeljno ugotovitev, na kateri se bo lahko vse drugo gradilo. O teh, za interno medicino tako važnih in pomembnih izsledkih je lansko leto referiral tudi na svetovnem kongresu interne medicine v Madridu, kjer so bila njegova izvajanja navdušeno sprejeta.

Mlademu celjskemu znanstveniku ob tem uspehu Celjani iskreno čestitamo in mu na nadaljnji znanstveni poti želimo še več uspehov.

Weekend hišice za svoje delavce

Razveseljivo je dejstvo, da posvečajo naše ustanove in tovarne vedno več skrbi delovnemu človeku. Ena med temi skrbmi in dolžnostmi je tudi skrb, da bo delavec, ki je med letom tako vestno in požrtvovalno opravljal svoje dolžnosti, svoj zasluženi letni odmor tudi kar najlepše in najceneje preživel.

Tak prijeten in cenen letni odmor je za letošnje poletje svojim delavcem, ki so mesec pred določenim rokom dosegli svoj polletni plan, preskrbel tudi Tovarna žičnih izdelkov Celje.

Letovanja ob naši obali so še vedno zelo draga — in marsikateri delavec raje ostane med svojim dopustom doma, ker si morja pač ne more privoščiti. Kolektiv v »Žični« pa je zelo uspešno in enostavno rešil ta problem in izgleda, da bodo letos prav vsi njihovi delavci in nameščenci letovali na morju, ker bo oskrba celo cenejša kot doma. Največ 220 dinarjev bodo plačali za oskrbo dan (petkratni dnevni obrok visoko kalorične hrane). Tako bo torej člana njihovega kolektiva desetdnevno bivanje v Rovinju stalo komaj 2200 dinarjev. Stanovanje jih ne bo stalo nič, ker je tovarna preskrbela 4 weekend hišice, ki jih bodo že te dni sestavili na najlepšem prostoru Rovinja.

Ker bi nekateri člani kolektiva morda iz zdravstvenih razlogov ne smeli letoovati na morju, ali pa so tudi sicer bolj navdušeni za planinski zrak, bodo eno weekend hišico postavili tudi v Logarski dolini. Hišice so člani kolektiva v prostih urah sami izdelali. Že na oko bodo prav prijetne, ker bodo stene vsake hišice pobarvali z drugo barvo. Stene bodo dvojne zaradi boljše izolacije, napejalni pa bodo vanje tudi električno razsvetljavo. Doma izdelane postelje bodo imele zračne blazine, ki so jih tudi že nabavili.

Da je podjetje lahko svojim ljudem omogočilo tako prijeten in cenen letni oddih, je kajpak tudi zasluga delovnega kolektiva samega, saj je slednji član v te svrhe rade volje žrtvoval 8 ur udar-

niškega dela v tovarni ter 500 dinarjev iz vzajemne pomoči. Ostale stroške pa bo podjetje krilo iz sklada za samostojno razpolaganje.

Zgledu iznajdljivih »žicarjev« bi naj sledila tudi druga podjetja in ustanove, ki si doslej še niso mogli privoščiti lastnih večjih domov ob obali.

TOVARNA »ŽIČNA« IZPOLNILA POLLETNI PLAN

Kljub temu, da so v tovarni žičnih izdelkov v Celju imeli v letošnjih spomladanskih mesecih mnogo dela z renoviranjem vseh oddelkov ter z otvoritvijo novega oddelka šerafije, so 31. maja že izpolnili svoj letošnji polletni proizvodni plan. Za letni plan pa predvidevajo, da ga bodo izpolnili že konec oktobra.

Požrtvovalni delovni kolektiv gotovo zasluži priznanje pri tako uspešnem izpolnjevanju proizvodnih nalog.

PROSTOVOLJCI SO POPRAVILI STREHO VELENJSKEGA GRADU...

Te dni so na velenjskem gradu temeljito popravili streho. To delo so opravili udeleženci prostovoljnega dela, medtem ko so opeko kupili iz sredstev, ki jih je določil delavski svet rudnika za ureditev gradu.

Popravilo strehe je prva etapa postopne obnove velenjskega gradu, v katerem nameravajo, kot smo že poročali, v bližnji bodočnosti urediti rudarski muzej. Za to svojevrstno muzejsko ustanovo so uspešno zainteresirali že večino slovenskih, pa tudi del jugoslovanskih rudnikov.

CELJSKI TEDNIK V VSAKO HIŠO!

ŽENA IN DOM

vodo, za plažo, za cesto, pa tudi za večerne zabave bi si rade nabavile »nekaj novega«. Če žrtvujete 5 in pol metra navadnega ali boljše blaga, boste v enem kompletu za vse navedene prilike preskrbljene.

HOČEMO KVALITETNE PRALNE STROJE Z JAMSTVOM

Članice društva za napredek gospodinjstva v Celju so te dni znova razpravljale o nakupu novih pralnih strojev za naše mesto, za katere so sredstva že zagotovljena. Ker je bilo omejeno, da so pralni stroji, ki so trenutno v prometu, precej pomanjkljivi, hočejo biti celjske žene zelo previdne pri nakupu. Z osrednjim zavodom za napredek gospodinjstva v Ljubljani so že v dogovoru, da bo preskrbel tudi za naše mesto odlične pralne stroje z večletnim jamstvom.

Se večje zanimanje pa je med našimi ženami za sesalce za prah zato je društvo podrobneje razpravljalo tudi o tem vprašanju. Odločili so se, da bodo nabavili dva kombinirana sesalca (z razpršilcem in loščilcem), za katere je trenutno največje povpraševanje.

Da bodo žene z novimi stroji znale pravilno ravnati, je bilo sklenjeno, da bo zavod za pospeševanje gospodinjstva v Celju predhodnje organiziral za vse zainteresirane žene obvezni demonstracijski tečaj.

ZAVOD ZA POSPEŠEVANJE GOSPODINJSTVA PRIPRAVLJA SEMINARJE

Kljub temu, da so vsi kuharski tečaji na Zavodu za pospeševanje gospodinjstva v Celju izredno lepo obiskani, je pa le še mnogo gospodinj, ki si večdnevnega ali celo večtedenskega tečaja zaradi pomanjkanja časa ne more privoščiti. V njihovi kuharski znanosti pa je le še precej vrzeli. Ne vedo, kakšne »specialitete« se dajo napraviti n. pr. iz krompirja, iz skute, razne zelenjave, iz mleka v prahu itd. Vse to se bodo lahko naučile v kratkem, triurnem večernem seminarju, če se bodo te dni nemudoma prijavile Zavodu v Aškerčevi ulici. Dne 24. t. m. bi se od 19. do 22. ure naučile pripraviti kar 10 različnih jedi iz skute (priprava skute, skutin namaz, skutini cmoki, krema s pudingom, liptavski sir, skutine omelete, ocvrti skutini svački, sirov zavitek, sirovi štruklji z mlekom, skutina klobasa).

Dne 28. junija bo triurni seminar za pripravo jedi iz najrazličnejše zelenjave, 1. julija ob isti uri zvečer se bomo seznanile s pripravo osvežujočih poletnih pijač, 5. julija pa bo seminar za pripravo krompirjevih jedi.

Obiskovalke seminarja bodo plačale samo stroške za material, ki pa bodo minimalni. Za seminarje se je treba čimprej prijaviti.

Z ustanovnega občnega zbora društva diabetikov

Kako potrebna je bila v Celju ustanovitev društva sladkorno bolnih ljudi, nam priča nedavni ustanovni občni zbor društva, na katerem je kar prvi dan prisostvovalo 41 članov, ki so plačali svojo članarino vnaprej. Udeleženci so si zadali nalogo, da bodo v svojem okolju nenehno odkrivali nove bolnike in jih vključevali v organizacijo. S tovariškimi nasveti in načrtnim zdravljenju bo društvo številne bolnike, ki so morda že leta hirali, ne zavedajoč se prikritih bolezni, vključilo spet v delovni proces. Ker je takih bolnikov v našem okraju razmeroma veliko, bo društvo poleg zdravstvene vloge odigralo tudi pomembno gospodarsko nalogo.

Na ustanovnem občnem zboru so člani društva kot prvo in najvažnejšo nalogo postavili zahtevo po peki kruha za diabetične bolnike, ki ga Celje in okolica že ves čas pogreša. Upravni odbor se je zadal, da bo skušal to nalogo v najkrajšem času realizirati. Nadalje...

IZ ŽIVLJENJA ORGANIZACIJ ZKS

V Železnici Store so te dni na prvi seji novoizvoljenega tovarniškega komiteja ZK izvolili novega sekretarja tov. Ignaca Korošca, topilca iz obrata livarne. Tovariš Korošec je v Železnici zaposlen že 11 let. Pri delu v proizvodnji je med najboljšimi, najmarljivostimi in najzavznejšimi delavci. Vrsto let je bil član izvršnega odbora podružnice, član TK ZKS ter sekretar oddelka ZKS v obratu livarne. Razen tega je veskrozi aktivno sodeloval v raznih organizacijah.

Ob prevzemu nove dolžnosti mu celoten kolektiv želi mnogo uspeha.

NOVO OTROŠKO IGRISČE V ŠTORAH

Prebivalcem novega naselja v Štorah se je končno uresničila večletna želja, ko so si te dni s prostovoljnimi delom uredili otroško igrišče in ga preteklo soboto svečano odprli. Otroci so igrišča zelo veselili in ga že s pridom uporabljajo.

Prav bi bilo, da bi takšno igrišče napravili prebivalci desnega brega v Štorah.

KORISTEN IZLET ČLANOV ZB

Zveza borcev NOV Hudinja-Celje, je preteklo nedeljo priredila za svoje članke skupen izlet. V Dobrni smo se sešli z zastopniki ZB iz Dobrne ter skupno krenili na Kozjak in v Brdcah na grob padlih borcev XIV. divizije položili venec. Domačini so nas z veseljem sprejeli kakor med vojno. Dolgo smo vsi skupaj obujali spomine iz časov vojne.

Iz Brdca smo odšli nazaj na Dobrno, od tu pa v Velenje, kjer smo si ogledali novo naselje in Velenjsko jezero. Zanimiv je bil tudi ogled Termoelektrarne v Šoštanju. V bodoče bo potrebno organizirati še več izletov v partizanske kraje, kamor naj gre tudi mladina, da si ogleda sadove naše socialistične revolucije.

KRONIKA NESREČ

V Selu pri Velenju je nastal pri Avdičevih požar. Terezija Avdič je reševala razne stvari iz goreče hiše. Pri reševanju je utrpela opekline na rokah, nogah in obrazu.

Z najdenim strelivom si je poškodoval roko Jože Polak iz Zavrha pri Smartnem v Rožni dolini.

Pri padcu si je zlomil desno nogo Franc Resnik iz Zabukovce.

Pri telovadbi si je zlomil levo roko Herbert Pinter iz Mariborske ceste.

Milan Zorec iz Frankolovega je na klancu proti Sentilju padel s kolesa. Utrpel je pretres možganov in notranje poškodbe.

Bojan Terpin iz Ratanske vasi pri Rogški Slatini je padel z drevesa. Zlomil si je desno nogo.

V Vitanju so se igrali otroci. Pavlu Lampretu je eden od otrok vrgel kamen v nogo in mu jo poškodoval.

Ivana Laha iz Zadrobrove pri Škofiji vasi je udaril konj s kopitom po glavi in mu prizadel težko poškodbo.

Pri padcu si je zlomila desno nogo Fanika Strnad iz Podvrha pri Braslovčah.

Gibanje prebivalstva

V času od 1. do 8. junija 1957 je bilo rojenih 51 dečkov in 29 deklic.

Poročili so se: Jožef Filipič, službenec LM in Stanislava Milaric, namestnica, oba iz Celja; Jožef Stajko, kolarski mojster iz Maribora in Julijana Trebničnik, upokojenka iz Celja; Janez Hartman, gozdarski tehnik iz Levice in Stefanija Vonk, namestnica iz Celja; Bruno Ograjenšek, pleskar, ki pomočnik in Breda Dolinšek, bančna uslužbenka, oba iz Celja; Stanislav Potočnik, mesarski pomočnik iz Celja in Marija Zagar, šiviljska vajenka iz Straške gorce.

Umrli so: Marija Zupane, vzdrževana oseba iz Loznice pri Celju, stara 64 let; Majda Bada, otrok iz Pake pri Šoštanju, stara 75 dni; Anton Majcen, upokojenec iz Celja, star 75 let; Marjan Kukovič, otrok iz Zec, star 4 dni; Cecilija Vanovšek, gosposinja iz Sakele, stara 39 let; Kristina Prišek, otrok iz Poljčan, stara 2 meseca; Martin Goršek, invalidski upokojenec iz Celja, star 74 let; Antonija Gole, gosposinja iz Celja, stara 39 let; Stanislav Kukovič, otrok iz Zec, star 4 dni; Ljudmila Schreiner, upokojenka iz Sentjurja pri Celju, stara 75 let; Pavlina Vajngerl, gosposinja iz Lokovine pri Dobrni, stara 67 let.

si je društvo zastavilo nalogo, da se bo borilo za izenačenje pravic do zdravljenja sladkorne bolezni, kot jih uživajo tuberkulozni bolniki.

V razpravi je bil iznešen tudi predlog, naj bi tista podjetja in ustanove, ki zaposlujejo sladkorno bolne ljudi, v svojem lastnem interesu podprla vsaj s skromnejšimi denarnimi prispevki namravane nabiralne akcije, ki jih bo društvo podvzelo v bližnji prihodnosti.

Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen 7 članski odbor, ki se bo te dni konstituiral. Društvo ima začasno svoj sedež na internem oddelku Splošne bolnišnice v Celju.

Po nekaj dneh sončne pripeke je Savinja s svojo še vedno precej hladno vodo zvalila najbolj vnete kopalec. V vodo sicer ne gredo vsi. Če že, potem se samo namočijo in se prepustijo sončnim žarkom v »obdelavo«. Kopalcev pa bo na Savinji vedno več, saj se bo tudi voda polagoma zagrela.

Iz Šentjurja pri Celju nam pišejo ...

— da je na zadnji seji občinski svet za kmetijstvo sklenil predlagati občini ustanovitev veterinarske postaje v Šentjurju. V ta namen je že izvoljen upravni odbor, za upravnika pa so predlagali veterinarja tov. Edija Benzenška. Svet je tudi sklenil, da bodo v občini odpravili zakotne bike. Tam, kjer ne bo mogoče umetno osemenjevati, pa bodo preskrbeli najboljše plemenjake;

— da so kmetijske zadruge v občini dobro izvršile akcijo za zatiranje ameriškega kaparja. V ta namen razpolagajo s 45 prevoznimi in 22 prenosnimi škropilnicami;

— da v hribovitih krajih sadjarji premalo skrbijo za čiščenje in škropljenje sadnega drevja. Drži pa tudi to, da so bili deležni le majhne strokovne pomoči, saj so se nekateri zaščitni referenti pri zadrugah za to premalo brigali;

— da so letos v šentjurski občini očistili in oškropili znatno več sadnega drevja kot lani. Letos so očistili 95%, oškropili pa 90% sadnega drevja, za kar so porabili 16.850 kg kemičnih sredstev;

TO NI NAJBOLJŠE...

Mnogo je ljudi, ki običajno znani turistični kraj Rogaško Slatino. Poleg lepote, ki jo nudi ta kraj, sta zelo zanimiva vrelca po katerem slovi Rogaška Slatina daleč na okoli. Na tem kraju nudijo obiskovalcem brezplačno pijačo, le za kozarce se mora obiskovalec potruditi do sosednje hišice, ki je oddaljena skoraj sto korakov. Proti denarni kavčiji vam uslužbenka izda kozarce. Po okrepčilu s to zdravilno pijačo pa se mora človek povrniti k hišici, da dobi svoj denar nazaj.

Ta »strogi režim« so uvedli zaradi kraje kozarcev. To ni lepo, da nekateri ljudje ne vedo, kaj je njihovo in kaj je tuje. Razumljivo je, da je uprava morala nekaj storiti, vendar je bil ta ukrep nekoliko pretrpan. Mnenja smo, da bi se ti kozarci lahko izdajali na primeren, manj birokratski način, pod isto streho, kjer točijo vodo. Ne vemo kako bi bilo, če bi se v gostinstvu posluževali enake metode.

NESREČE

v Laškem in okolici od 22. 5. do 4. 6. 1957

Dežan Stanko, rudar, si je pri delu v laškem rudniku zlomil roko.

Boštjančič Vera, dijakinja iz Ljubljane, je dobila težke notranje poškodbe pri avtomobilski nesreči med Zidanim mostom in Rimskimi Toplicami.

Klenovšek Draga, gosposinja iz Zidanega mosta, je padla in si zlomila nogo.

Trupej Alojz, delavec v Pivovarni Laško, je zadobil pri delu v pivovarni opekline na glavi pri smolčenju sodov.

Grašak Ciril, rudar, si je zlomil roko pri delu v rudniku.

Skoberne Alojz, delavec pri Gozdni upravi Jurkloster, je pri pretepu zadobil težke poškodbe na glavi.

Ulaša Silvo, delavec pri Gozdni manipulaciji Planina, je pri hoji v gozdu padel in si zlomil nogo.

Pintar Darinka, pacientka v Zdravilišču Rimске Toplice, je nesrečno padla in si zlomila nogo.

Preskar Vida, delavka v tekstilni tovarni »Volna« v Laškem, je padla in si poškodovala nogo.

Vse zgoraj navedene ponesrečene so laški reševalci prepeljali v celjsko bolnišnico.

ČE STE POZABILI, NAJ VAS SPOMNIMO!

Če še niste poravnali naročnine za letošnje leto, storite to takoj. Nakazite dolžni znesek po položnicah, ki jo kupite lahko na vsaki pošti, na naš tekoči račun številka 620-606-1-T-266 pri Mestni hranilnici.

Zaostankarjem bomo morali list ustaviti!

Uprava Celjskega tednika

Na Kozjansko naj bi vozil še en avtobus

Ze večkrat smo zasledili v raznih časopisih želje prebivalcev kozjanskega področja, da bi na progi Celje-Kozje vozil še en avtobus. Kozjansko ima namreč nad 10.000 prebivalcev, sedanja avtobusna proga pa je bila uspostavljena že leta 1928, ko je bila ta cesta zgrajena. Od takrat do danes se na žalost prometne prilike niso nič izboljšale, čeprav so se potrebe po avtobusu zelo povečale. Zato bi Kozjani želeli še en avtobus, ki bi odšel iz Kozjega ob devetih dopoldne, iz Celja pa bi se vračal ob dveh popoldne.

Ker en avtobus potrebam ne zadošča več, so razmere ob tej avtobusni progi nevdružne. Ko odpelje avtobus iz Kozjega je že skoraj poln, v Lesičnem pa se napolni do zadnjega kotička. Tako se največkrat zgodi, da na številnih postajališčih ljudje zastoj čakajo na avtobus ter se morajo največkrat vrniti domov. Med potniki so tudi uslužbenci ter delavci in ljudje, ki imajo v Celju ali Šentjurju važne poslovne opravke. Tudi potniki, ki prihajajo do Šentjurja z vlakom v popoldanskih urah, ne morejo nadaljevati z avtobusom poti na Kozje.

IVAN KRAŠEK IZ GORICE PRI SLIVNICI JE ZADEL POL MILJONA DIN

Pri zadnjem žrebanju državne loterije, ki je bilo 10. junija v Mariboru, je zadela glavni premijski dobiček srečka št. 512996, ki je bila prodana v celjskem okraju.

Polovico te srečke je kupil upravnik Kmetijske zadruge v Gorici pri Slivnici tov. Ivan Krašek na tamkajšnji pošti. Srečen dobitnik je še mlad in neporočen, vendar je izjavil, da mu bo pol milijončka prav prišlo, ker ravno sedaj zida hišo. Drugo polovico pa je kupil nekdo, ki je bil tam na potovanju, verjetno tudi iz celjskega okraja. Upravnica slivniške pošte pravi, da je to neki inženir ali potnik iz Frankolovega.

Prav gotovo se je med tem časom tudi drugi srečni dobitnik javil pri izplačilu blagajni državne loterije.

IZ DRAMELJ

Osnovna organizacija ZB Dramlje pripravila je 22. julij odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja. Spomenik bo stal v središču Dramelj, visok bo 3 m, izdelal pa ga bo akademski kipar Ciril Cesar iz Celja.

Žoga je okrogla

Stanovanjski urad: »Madona, smo jih nabrisali!«

PO ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

Pred dnevi se je končal v Logarski dolini štiridnevni seminar za člane občinskega komiteja ZK, sekretarje osnovnih organizacij ZK in voditelje ostalih političnih organizacij moziške občine. Seminarje se je udeležilo 21 političnih delavcev in funkcionarjev.

NA VII. KONGRES SE PRAVLJAJO

Na nedavni seji občinskega komiteja ZK Mozirje so med drugim govorili tudi o pripravah organizacij ZK na bližnji VII. kongres ZKJ. Osnovne organizacije bodo pregledale svoje delo od VI. kongresa ZKJ do danes. Ta analiza bo pozneje služila tudi občinskemu komiteju za sestavo analize dela organizacij ZK na področju občine.

V NAZARJU PREUREJAJO ZDRAVSTVENI DOM

Zdravstvena služba v moziški občini terja preureditev Zdravstvenega doma v Nazarju. Gradbena dela dobro napredujejo. Stroški preureditve bodo znašali okoli 14 milijonov dinarjev. Sredstva za preureditev so dali na razpolago Zavod za socialno zavarovanje in občinski ljudski odbor, neka sredstva pa je Zdravstveni dom najel kot posojilo iz stanovanjskega sklada.

V preurejenih prostorih bo zobna ambulanta, laboratorij in protituberkulozni dispanzer.

NOVI ŠOLSKI ODBORI V MOZIRSKI OBČINI

V moziški občini bodo v kratkem izvolili 18 novih šolskih odborov, v katerih bo sodelovalo 137 državljanov. Občinski odbor je na zadnji seji že imenoval 60 članov, ostale pa bodo izvolili na bližnjih zborskih volitvah, kjer bodo dosednji šolski odbori tudi poročali o svojem delu.

CELJSKA TISKARNA CELJE

potrebuje vajence za naslednje poklice:

- dva vajenca — ročna stavca
- dva vajenca — knjigotiskarska strojnika
- dva vajenca — knjigoveza
- enega vajenca — reproduksijskega fotografa v klišarni

Kandidat mora biti telesno in duševno zdrav z uspešno dovršenim četrtim razredom gimnazije ter najmanj 15 let star. — Lastnoročno pisane prošnje je vložiti na upravo podjetja do 20. junija 1957. Prošnji je treba priložiti zadnje šolsko izpričevalo in zdravniško potrdilo, da je kandidat za grafični poklic sposoben.

Lep jubilej

ANTONIJA BRENKO IZ MALIH DOL PRI VOJNIKU, JE TE DNI OBHAJALA 70-LETNJO ŽIVLJENJA

V Malih dolih pri Vojniku je 10. junija obhajala svoj 70. rojstni dan dobra in skrbna mati Antonija Brenko, po domače Okrožekova Tončka. Njo poznaže daleč naokrog kot zelo dobro in skrbno ženo, ki je vedno rada nudila pomoč potrebnim.

Kot zavedno Slovenko so jo izgnali že 1941. leta v Slavonsko Požego, kjer je le po naključju ušla smrti, saj so jo že razvrstili za streljanje. V pregnanstvu je rada pomagala partizanom, ki so se zatekali k njej ter jim kuhala hrano. Mnogi partizani so našli v njej dobro in skrbno mamico, saj jim ni nikoli odrekla pomoči.

Po osvoboditvi se je vrnila v domači kraj. Trpljenje ji je začrtilo globoke sledove, vendar je še vedno nasmejana in zgovorna kot nekoč. Rada pripoveduje o dogodkih iz izgnanstva, še vedno je o dogodkih iz izgnanstva, še vedno pa vzame rada v roke knjigo in časopis. Vsi, ki smo bili deležni njenih dobrot, znanci in prijatelji, ji ob tem visokem jubileju iskreno želimo, da bi v zdravju in zadovoljstvu živel še dolgo vrsto let.

V LİBOJAH IZDAJAJO ČASOPIS

V tovarni keramike v Lijbojah so se odločili izdajati obratni časopis »Lijbojski keramik«, ki naj v mesečnih številkah prinaša članke iz življenja kolektiva tako političnega, kulturnega, gospodarskega in športnega značaja. List naj bi seznanjal člane kolektiva z dosežki proizvodnje, s finančnim stanjem podjetja, s položajem na tržišču itd. Istčasno pa bi v strokovnih člankih poljudne vsebine pomagal pri strokovni vzgoji članstva.

V maju je izšla prva svetilka na desetih šapirografiranih straneh, ki poleg uvodnika ob izidu prinaša še članke, ki govorijo o delu tovarne skozi poldrugo stoletje, dalje o zgodovini keramike, surovinah, razvoju tovarne po osvoboditvi in še nekatere druge prispevke. Če se bo to skromno glasilo tovarne vsebinsko še izpopolnjevalo, bo brez dvoma v veliko pomoč v politično gospodarskem, strokovnem in mobilizatorskem pogledu za ves kolektiv.

IZ SLOV. KONJIC

V drugi polovici preteklega tedna je bil v Slov. Konjicah tridnevni seminar za vodilni aktiv pri kmetijskih zadrugah. Na predavanjih o sedanjih nalogah v razvoju zadrugstva na vasi so bili poleg predsednikov upravnih in nadzornih odborov ter upravnikov KZ navzoči še predsedniki sindikalnih podružnic pri KZ ter nekateri politični delavci. Naslednja dva dneva pa so bila predavanja za predsednike pospeševalnih odborov in kmetijske strokovnjake.

Po slani in snegu v maju sadno drevje v konjiški okolici še kar dobro kaže. Sadjarji pravijo, če bodo plodovi ostali na drevju, bo pridelek količinsko dober, vprašanje pa je, če bo kvaliteta primerena. Slana pa je v konjiški okolici nekoliko prizadela področja Loč in deloma Spitalica, dočim ostali, višje ležeči kraji po njej niso bili toliko prizadeti.

Ze nekaj let sem pripravljajo v Spitalcu pri Slov. Konjicah elektrifikacijo tega okraja in bližnje okolice. Delo je že tako daleč napredovalo, da je poleg transformatorja potegnjen tudi glavni vod, zdaj pa napeljujejo lokalno omrežje. Pri dosedanem delu so prebivalci vasi, ki bodo dobile elektriko, veliko pomagali z delom, prevozom in materialom. Kmetje so sami dali lepo število potrebnih drogov za napeljavno električnih vodov, še posebej pa so prispevali z denarjem.

L. V.

SPORT

Na seji Okrajne zveze Partizana

V večernih urah, ko se večina Celjanov spreha ali pa tiče razvedrila, kinodvoranah, se sestajajo redki poiznavalci dela v svetih družbenih organizacijah in na svojih sejah sklopijo o bodočem delu, prireditvah, nastopih in problemih, ki se več ali manj pojavljajo povsod, morda le v nekoliko drugačnih odtenkih.

Na okrajni zvezi Partizana, ki ima svoj sedež v sobi nad kinom Union, smo v tem tednu preživeli več ur na njihovi seji. Kaj smo slišali? Tov. Ančik, kot predsednik tega odbora, je najprej prosil načelnika tov. Vitanca, da poroča o pripravah za 1. slovenski festival telesne kulture, ki bo v zadnjih dneh tega meseca v Ljubljani.

Priloge za festival so v polnem teku. Po občinah smo imeli pred dnevi posvete s predstavniki društev. Organizirani so koordinacijski odbori, katerih trenutna naloga je — tehnična priprava za zlet, skrb za materialna sredstva, organizacija štabov po društviših itd. Na okrajni zvezi je formiran operativni štab šestih ljudi. Ki vsak dan obiskuje teren, nadzira priprave, ta in tam pomaga pri spiljenju programa, tesno sodeluje s koordinacijskimi odbori in jih usmerja pri njihovem delu. Kot generalne skunje lahko smatramo zadnje sektorske nastope, ki so bili doslej v Zalcu, Slov. Konjicah in v Roganški Slatini. V Zalcu je bila največja udeležba — preko 550 nastopajočih — nastop pa ni bil najbolje pripravljen, pa tudi kvaliteto ni zadovoljil. Če pri skušnjah je bilo opaziti, da v društvih niso učili važe enotno, slaba glasba je prispevala še svoje in kljub vsemu prizadevanju vodnikov in vodnic niso pokazali tistega truda in dela, ki je bil viden v večmesnih pripravah. V Slov. Konjicah je bilo nad 200 nastopajočih. Program je bil pester, znanje dobro, organizacija prav dobra. Gledalci so odhajali s tega nastopa zelo zadovoljni. Brez dvoma je bil doslej najboljši nastop v Roganški Slatini, kjer je nastopilo 300 pripadnikov Partizana iz zgoščane in šmarske občine. Preprostost, skladno izvajanje vaj, pristrženo vzdušje — to so bile glavne značilnosti tega nastopa. V vajah na orodju j. bilo opaziti odlična kader. Vse nastopajoče je odlikovala eleganca, lahkostnost pri izvajanju in preciznost. Res je, da so v posameznih vajah imeli le po 2-3 elemente, ti pa so bili lepo naučeni in med seboj povezani, da so na vse napravili najlepši vtis. Tov. Vitanec pa je še kar nadaljeval: »Pred nami so še nastopi v Šostanju, Velenju, Stari Muri, ki bodo v teh dneh. Poleg tega so se vzporedno vršila tudi tekmovalna in partizanska mnogoboja in v vajah na orodju. Udeležba na teh tekmovalnih je bila odlična. Doslej je nastopilo po občinah 32 vrst ali 256 tekmovalcev, ki so pokazali dobro znanje. Izvedena so bila izbirna tekmovalna v vseh panogah in športnih igrah. V nedeljo se bodo najboljši pomerili v Mariboru preden končno nastopajo. Tako bodo iz celjskega okraja tekmovali v kolesarstvu, atletiki, namiznem tenisu, odbojki, kosarki, malem rokometu, nogometu in streljanju. Zelo smo lahko ponosni, da je republiška zveza Partizan vrstila kar 3 akademije sestave iz našega okraja v program republiškega festivala telesne kulture. Tako bodo pokazale pred ljubljanskim občinstvom avtorice tov. Kovarčič Milka, Zorko Majda in Trogar Pavla s svojimi mladinkami kvalitete sestave, ki so bile na mladinskih tekmovalnih ocenjene med najboljšje.

Vmes je vselej dopolnjeval tov. Vitanec predsednik tov. Ančik, ki je med drugim dejal: »Veste tovariši, da si od sedanjih koordinacijskih odborov po komunah obetamo mnogo. To so prvi zoročki bodočih občinskih zvez naše organizacije, ki jih bomo začeli ustanavljati v prihodnjem letu. Pričrpani sem, da so v močnejši občini zleteli pred nami, da pridemo na ustanavljanje teh organov. Priprave za festival nam kažejo, da bi marsikatero nalogo uspešneje reševali na samih občinah kot pa to delamo sedaj iz centra okraja. Treba bo pač tudi našo organizacijo bolj približati terenu in demokratizirati sedanji statut. Zdi se mi, da so naša društva sklenila ob sedanjih velikih naporih za festival s svojega rednega dela, s tiste pestre redne vadbe, ki mladino navdušuje. Deloma je ta stvar v teh dneh opravičljiva. Z vsemi silami pa bo treba takoj po festivalu v teh lepih mesecih, ko imajo povsod pogoje za delo na prostem, v naravi, vključiti delo vodnikov in vodnic na redno vadbo, zopet bo treba z dobrimi prijemi obdržati mladino v društvenih vrstah, da se ne bo razgubila in prenehala z vadbo prav v času, ko v zdravstvenem pogledu lahko dosežemo največ-

je koristi. Kaj mislite o tem problemu? V Zalcu so na primer nastopili s prostimi vajami mladi gasilci, pionirji. Vaje ne zadovoljujejo niti v estetskem, še manj pa v fiziološkem pogledu. Zdi se mi, da ni prav, da se gasilska organizacija ukvarja s programom, ki spada v nas delokrog, zlasti v krajih, kjer imamo društva Partizan! V teh krajih naj gasilska društva skrbijo za kondicijo svojih članov, vendar z vadbo, ki bo koristila njihovim dolžnostim in nalogam organizacije. Člani uprave so se povsem strinjali s predlogom tov. Ančika. Se so se v razpravi oglašali drugi. Festival je bil pač osrednja točka razprave. Člani gospodarskega odbora so preli kopice seznamov s terena o potrebah krojev, pogovorili so se o izdelavi vadbene oblačil, govorili o paradi v Ljubljani, o ljudeh, ki bodo skrbeli za veliki transport 2700 udeležencev zleta, o organizaciji zdravniške službe itd.

Cas se je odmakal, materiala za razpravo pa ni zmanjkalo. Tu je bila še debela mapa zadnjih popisov. Težko bo vse prebrati v enem večeru! Sklepi se vrstijo drug za drugim... Deset ljudi, ki je ta večer prišlo na okrajno sejo, pa kljub utrujenosti od dnevnega poklicnega dela živahno sodeluje pri razpravi. Takoj po festivalu bo v gozdni šoli seminar za društvene načelnike in načelnice, nato ogled gimnastrične v Zagrebu, sprejeti sta dve prošnji za stipendiranje na Višji šoli za telesno vzgojo v Ljubljani itd. Kdo bi vse našteval? Za nočjo bo dovolj! V ponedeljek pa na svidenje. Med tem časom pa so posamezni odbori in komisije zadolženi, da izvedejo sprejete sklepe. Tako je zaključil sejo tov. predsednik, nakar so se odborniki porazgovorili po praznih celjskih ulicah.

ROKOMET KLADIVAR DRUGI V SLOVENIJI

Kot smo predvidevali so bili rokometarji Kladivarja poraženi tudi v povratni tekmi v Trbovljah proti Rudarju. Tako jim je ušel naslov prvaka Slovenije iz rok... Rezultat srečanja 1:6 (5:2) za Rudarja. Za Kladivarja so bili uspešni Bukovac 3, Ramskugler 2 in Uršič.

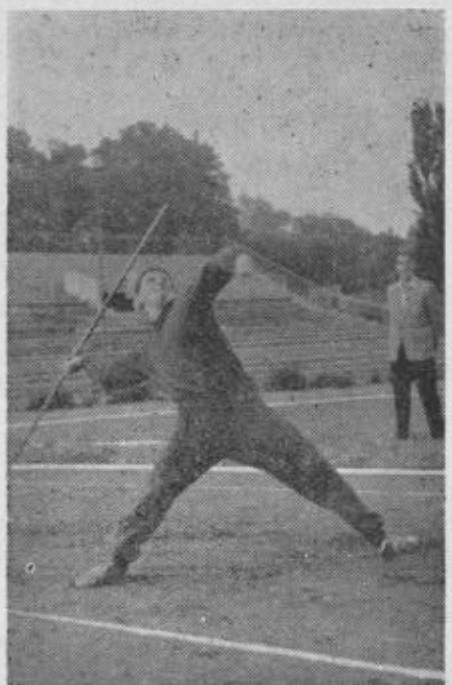
KOSARKA

CELJE PRVAK V II. SLOVENSKEI LIGI

Na igrišču IKS so kosarkarji Celja premagali Litijo z 89:59 (41:21) in si s to zmago priborili naslov prvaka II. republiške lige. Se pomembnejši uspeh od tega prvenstva pa je pomembnejši uspeh celjskih kosarkarjev v enotno slovensko kvalificirano ligo. Če bo v vrstah kosarkarjev več volje do vadbe in sistematičnih treningov, lahko po daljši krizi upamo na izboljšanje v tej igri, kjer so nas doslej prehitela dva mesta v Sloveniji. Ženske so izgubile srečanje v Mariboru proti Mariboru z 41:47 (15:35). Že rezultat nam pove, da je bilo srečanje odločeno v I. polčasu in da so Celjanke v nadaljevanju znatno znižale razliko.

ATLETIKA NASTOPI V INOZEMSTVU

Važi in Lorger sta v teh dneh imela letošnje prve mednarodne nastope v inozemstvu. Važi je tekel v Atenah na težkem tekašišču. Na 1500

Jože Kopitar pri metu kopja na tekmovalju v Zagrebu

NOGOMET

TRI ZMAGE KLADIVARJA!

Nogometaši Kladivarja že dolgo niso bili tako uspešni kot zadnja nedelja. Ligiški so v Murski Soboti z zmago 2:0 (1:0) pobrali ves izkupiček od Sobotice, v predtekmi pa so mladinci premagali Sobotico s 5:3, na igrišču Olimpa pa so pionirji v prvenstveni tekmi premagali Olimp z 2:1! Tri tekme, tri zmage in 6 dragocenih točk... V Murski Soboti je Kladivar dal srednja partijo. Prireditelj je motil tudi dež, saj so v prvem polčasu morali zaradi hudih nalivov tekmo celo prekiniti za 5 minut. Za Kladivarja sta bila uspešna Posinek in Založnik, pred samim zaključkom pa je imel Marinič polne roke dela, da je očeval Kladivarjevo mrežo neomadeževano! Po zadnjih uspehih si je Kladivar močno pomagal položaj na tabeli in je trenutno na tretjem mestu! Za mladinsko moštvo, ki tekmuje v MC ligi, še ne vemo končnega plasmata, pionirji pa so v tekmovalju v celjski skupini zamenjali mesto z Olimpiom, tako da so zaradi boljše razlike v golih trenutno na prvem mestu!

ZNK Celje je na domačih tleh žel lepo zmago nad Puzinarjem kar s 4:0! Lep uspeh celjskih nogometašev pa ni prinesel k izboljšanju položaja na lestvici. V Velenju so presenetili nogometaši Unjarja, ki so v lokalnem derbiju pobrali z 1:1 pol izkupička. Tako si je Unjar že zagotovil nadaljnji obstanek v MC ligi. Storiatori so v Kidričevem dovolili občutno poraz — 5:0 proti Aluminiju. Sedaj so na repu tabele in vse kaže, da bodo po dolgih letih morali zapustiti družbo v kvalitetnejši ligi ter se seliti za stopnjo nižje v CNP. — Ne smemo pozabiti še na uspeh pionirjev ZNK Celje, ki so na Skalni kleti v prvenstveni tekmi premagali Kovinarja iz Štor s 5:0!

DRŽAVNO MLADINSKO PRVENSTVO V CELJU

Končno bodo Celjani le lahko prisostvovali kvalitetni prireditvi v Celju. Prihodno nedeljo, 23. junija bo ob 9.30 na stadionu Borisa Kidriča nastopilo okrog 200 atletov in atletinj v finalu ekipnega državnega prvenstva. Poleg najboljših slovenskih ekip bodo na startu videli atlete Partizana in Crvene zvezde iz Beograda, iz Vojvodine, Sente, Zagreba in drugih jugoslovanskih mest. Ekipna tekmovalna so brez dvoma po svojem sistemu in točkovanju najbolj priročna za gledalce. Mladci atletski in atletinje Kladivarja se bodo pred domačim občinstvom potrudili, da bodo v teh težkih borbah za naslove državnih prvakov pokazali vse svoje znanje in se uvrstili na mesta, ki Celju že po tradiciji v atletiki pripadajo. Več o tem srečanju v prihodnji številki lista.

KOMU SO NAPOTI POŠTNI NABIRALNIKI?

Ze drugič v letošnjem letu so neznane osebe snele poštne nabiralnike v Saleški dolini ter jih razbile in odvrle.

V začetku pomladi so strgali s hiš poštne nabiralnike v Pesju pri Marnu, v Družmirju na Gasilskem domu, v Šostanju pa na trgovini Merkur in pri Pjeteršču. Vsi štirje nabiralniki so bili odstranjeni isto noč, verjetno po isti osebi, saj je smer ista: Velenje — Topolšica. Vsi nabiralniki so bili tudi nasilno odprti, razbiti ter odvrženi v bližnje jarke in potoke, enega pa sploh ni bilo najti.

Drugič so bili nasilno odtrgani trije nabiralniki v noči od 25. na 26. aprila (obkrajat od sobote na nedeljo) na pošti v Velenju, v Stari vasi pri Blatniku in v Pesju pri Marnu. Dva nabiralnika so našli razbita, tretjega pa ni bilo nikjer. Smer dokazuje, da je bil na delu verjetno isti človek, ki je odstranil nabiralnike prvokrat.

Vprašati se moramo, kakšen pomen ima takšno početje in komu koristi? Ali se zlikovec ne zaveda, da škoduje s takšnim početjem poštni upravi in delovnim ljudem? Poština uprava se trudi, da čim bolj približa pošto poslovanje delovnim ljudem in da jih zadovolji s svojim poslovanjem.

Cudno je, da doslej ni bilo mogoče odkriti osebe, ki je to storila. Pri svojem delu gotovo ni bila sama, da ne bi nihče videl ali slišal je prav tako čudno, saj so nabiralniki močno pritrjeni in je za odstranitev treba uporabiti silo.

Kdorkoli, bi kaj vedel ali vsaj sumil storila, naj sporoči poštni upravi, ali najbližji postaji LM.

IZ SENTJURJA PRI CELJU

Prostovoljno gasilsko društvo je v počastitev gasilskega tedna priredilo več uspešnih strokovnih in kulturnih prireditvev.

V soboto je občinski ljudski odbor sprejel družbeni plan in proračun za letošnje leto ter potrdil zaključni račun občine iz lanskega leta. Ob tej priliki so sklenili, da bo občina najela iz stanovanjskega sklada kredit za popravilo šol v Ponikvi, Kalobju, Dramljah, Prevorju in na Blagovni ter za gradnjo dvostanovanjske hiše na Ponikvi. Iz investicijskega sklada pa bo občina najela kredit za adaptacijo zdravstvene postaje in postavitev mrliške veže v Sentjurju.

Na seji je občinski odbor sprejel tudi vsa grobišča in spomenike padlih borcev NOV na območju občine v svoje varstvo, izvolil svet za finance in družbeni plan, katerega doslej občina ni imela. Sklenili so tudi, da se prostori gostišča »Groz« odstopijo tovarni ALPOS, ki bo v njih uredila upravne prostore.

Slovenski kvintet - Ljubljana

gostuje 17. VI. ob 19 in 21 v kinu Union. S programom 101 minuto glasbe in sme-ha sodelujeta: Zlata Gašperšič, članica Ljubljanske opere in Jurij Sonček, član Ljubljanske drame.

OBRAČUN STRELSKE DRUŽINE

»BRANKO IVANUS«

Pred dnevi je bil v dvorani AD Kladivarja redni letni občni zbor strelske družine »Branko Ivanus«. Iz poročila predsednika družine Mihe Petana je bilo očitno, da je družina navzlic nekaterim pomanjkljivostim, predvsem organizacijskega značaja, vendarle solidno zastavila, pa tudi opravila svoje delo. Odbor družine je bil zlasti uspešen pri vključevanju novih članov. Tako dela danes v Celju več sekcij pod okriljem te družine z Dolega polja, kot v podjetju »Planina« (11 članov), sekcija pri podjetju »Vinos« (12 članov), pri »Stavbeniku« (9) itd. Po zaslugi učitelja Naceta Gregorčiča je družina dobila številno sekcijo še na drugi osnovni šoli, kjer se je prijavilo kar 48 pionirjev za to udeleževanje. Mimo tega ima družina tudi na terenu 48 svojih članov, zraven 10 mladincev.

Poleg teh uspehov pa so se strelci družine velikokrat izkazali še na najrazličnejših prireditvah v Celju in izven njega. Odbor družine je v zadnjem času začel tudi s pripravami za gradnjo lastnega športnega strelišča ob stadionu Kladivarja, ob Dečkovi cesti. Uresničitev tega načrta bo prav gotovo povod, da bo družina začela v svoje vrste še več novih članov, zlasti pa mladine, ki je je na Dolgem polju in okoli precej.

NEDELJSKI SPORTNI SPORED

Na Glaziji 16. t. m. ob 16
CELJE: KLADIVAR (pionirji)
Na Glaziji ob 17
ZAGORAC (Krapina): KLADIVAR
V Storah na igrišču Kovinarja ob 15
KOVINAR: OLIMP (pionirji)
ob 16
KOVINAR (Maribor): KOVINAR (Štor)
V Šostanju ob 16
BREZICE: USNJAR
V Velenju ob 15
USNJAR (Šostanj): RUDAR (pionirji)

Telefon v Logarski dolini

Odkar stoji Planinski dom v Logarski dolini, to je od leta 1953, so turistični čimtelji skušali doseči podaljšanje telefonskega voda od Solčave do Plesnika. Predvsem se je za to prejšnja leta trudilo PD Celje, zadnja tri leta pa se je za to zavzemala poleg PD Celje tudi Stalna turistična konferenca in Stajerska turistična podzveza. Vendar nobena prošnja, nobena interpelacija, noben memorandum ni nič pomagal. Za to je treba denarnih sredstev in te je treba položiti. Končno se je le PD Celje obvezalo, da bo zbralo potrebna sredstva v znesku 400.000 din. Pri tem mu je prisločil na pomoč OLO Celje z obljubo, da bo dal v ta namen 150.000 din, Gosstnska zbornica z obljubo, da bo dala 50.000 din, medtem ko se ostali še niso izjavili, ali pa so podpora odklonili. Veliko razumevanje so pokazali TNZ okraja Celje, komanda obmejnih čet, Zelezarna Jesenice, centrala GRS, Uprava cest LRS in uprava cest okraja Celje.

V četrtek 6. junija so se v Celju zbrali zastopniki TNZ, PD Celje in vojne pošte ter se sporazumeli o podrobnostih, ki jih je treba urediti, preden bodo stekli prvi telefonski pogovori po najlepši slovenski gorski dolini. Da je napeljava telefona potrebna, je jasno, saj ima Logarska letno okoli 30.000 vpisanih gostov, dve privatni gostišči, eno planinsko s 128 posteljami in dve sindikalni zavetišči. Potreben je telefon tudi zaradi obveščevalne službe v primeru nesreč, kajti hitrost obveščanja pri nesreči je prav toliko vredna kot tehnično brezhibno izvedeno reševanje.

Napeljava telefona v Logarsko je tehnična izpopolnitev v smislu turistične izgradnje Zgornje Savinjske doline, ki je v primeri z drugimi našimi alpskimi dolinami v pogledu tehničnih, turističnih objektov še vedno zelo revna.

KRAJEVNI PRAZNIK V LOČAH

19. junija bodo v Ločah že petič slavili svoj krajevni praznik. Ločani se bodo tega dne spominjali na slavni podvig Sercerjeve brigade, ki je leta 1944 napadla nemško postojanko v Ločah in železniški predor v Lipojavu.

Proslava bo pred spomenikom padlih borcev. Po proslavi pa bo posebna patrolja odnesla vence na grob neznanih junakov v Suhadol.

Kulturnoprosvetno društvo bo za ta praznik pripravilo akademijo, na kateri bo sodelovala tudi godba na pihala in Slov. Konjic.

OBJAVE in OGLASI

PODALJSEVANJE VELJAVNOSTI OSEBNIH IZKAZNIC

Matični urad občinskega ljudskega odbora Celje obvešča prebivalstvo mesta Celja, da bo podaljševanje veljavnosti osebnih izkaznic od 17. do vključno 22. junija za zamudnike. Opozarjamo vse imetnike osebnih izkaznic, da v navedenem roku veljavnost istih podaljšajo, ker pozneje bodo podaljševali veljavnost le onim državljanom, ki so upravičeno podaljševanje zamudili.

Podaljševanje bo kot doslej od 14. do 18. ure.

RAZPIS

sprejema v Kmetijsko gospodinjstvo in splošno kmetijsko šolo za šolsko leto 1957-58

Pogoji sprejema na obe šoli so: starost 17 let, dovršena osemletna šola ali II. razred gimnazije, absolventi Kmetijsko-gospodarske šole imajo prednost.

S 50 dinarskim kolkom (+ 20 din gotovine) opremljeni prošnji, ki jo je treba vložiti do 15. avgusta, je priložiti:

1. Rojstni list,
2. zadnje šolsko spričevalo,
3. zdravniško spričevalo,
4. življenjepis,
5. obvezo o plačevanju vzdrževalnine.

Vzdrževalnina znaša na Kmetijsko gospodinj-ski 5500, na Splošno kmetijsko šoli pa 5000 din mesečno.

Ravnateljstvo

V zvezi z uredbo o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij čl. 50, 51 in 52 (Uradni list št. 52/53 FLRJ)

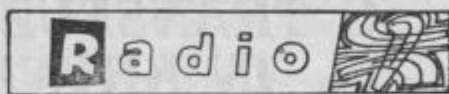
RAZPISUJEMO

prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 3 elektromotorje »Rade Končar« 4,2 KW
- 2 elektromotorja »Skofja Lokas« 4,2 KW
- 5 elektromotorjev »Skofja Lokas« 5,5 KS
- 2 posušalnika »Fraus« 50 l
- 1 sadni mlin, ročni

Interesenti naj se javijo pri Kmetijski zadruzi »Pohorje«, pošta Zreče do 1. 7. 1957.

V počastitev spomina pokojnega dr. Juro Hrašoveca sta darovala dr. Josko Požar in Anton Kosi zevnim dijakom po 1000 din šolski kuhinji II. osnovne šole: rodbina j. okrogne pa je poklonila 2000 din revnim otrokom I. osnovne šole v Celju ter 4000 din ZPD »France Prešern«.

Nedelja, 16. junija
12.10 Pogovor z državljani
12.20 Zeleni ste — poslušajte
12.45 Našim kmetovalcem
Ponedeljek, 17. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Zabavna glasba
17.30 Sportni komentar
17.45 Poje pionirski pevski zbor II. osnovne šole p. v. Jelke Rotarjeve

Torek, 18. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Od melodije do melodije
17.45 Poje osemoslojski oktet I. gimnazije p. v. Jožeta Korena

Sreda, 19. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Igra valček zabavni orkester France Pourcel
17.30 Kulturni obzornik
17.35 Glasbena medigra
17.45 Poje moški zbor DPD Svoboda Štor p. v. Avgusta Ulage

Četrtek, 20. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Igra tamburaški orkester DPD Svoboda p. v. Ferda Piliha
17.35 5 minut za naše gospodinjje
17.40 Glasbena medigra
17.45 Zreče vrcelj in danes — reportaža

Petek, 21. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Malo od tu in malo od tam
17.35 Gospodarska vprašanja
17.45 Igra Celjski instrumentalni kvintet, pojeta Erika Kozoderčeva in Volodja Peer

Sobota, 22. junija
14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Reklame in objave
15.00-17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika, reklame in objave
17.20 Za vsakogar nekaj

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDLAD 123 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 629-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISK CELJSKA TISKARNA V CELJU

CINKARNA

METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA CELJE

SPREJME VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V VALJARNI

Interesenti naj se zgledajo v kadrovskem oddelku, kjer bodo prejeli vsa pojasnila.

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 15. jan. ob 20 — Molière: SKOPUH — sobotni abonma in izven
Nedelja, 16. jan. ob 14.30 — Prežihov Voranc: PERNJAKOVI — Gostovanje v Kozjem
ob 20 — Prežihov Voranc: PERNJAKOVI — Gostovanje v Bistrici ob Sotli
Torek, 18. jan. ob 20 — Molière: SKOPUH — torkov abonma in izven
Četrtek, 20. jan. ob 20 — Molière: SKOPUH — Gostovanje v Vojniku
Sobota, 22. jan. ob 20 — Hans Holt: SPECIALIST ZA SRCE — premiera — premierski abonma in izven

Kino

KINO UNION, CELJE
Od 15. do 18. VI.: »Poklič M. zaradi smorac«, ameriški barvni film
Od 19. do 22. VI.: »Verdis«, italijanski barvni film
KINO METROPOI, CELJE
Od 16. do 20. VI.: »Mladi Juarez«, mehiški film
Od 21. do 24. VI.: »Na sledi morilca«, ameriški film
LETNI KINO, CELJE
Od 15. do 17. VI.: »Bog iz Guayane«, francoski film
Od 18. do 22. VI.: »Ali Baba in 40 hajdukov«, francoski barvni film

KMETIJSTVO MED DIMNIKI IN KANALI

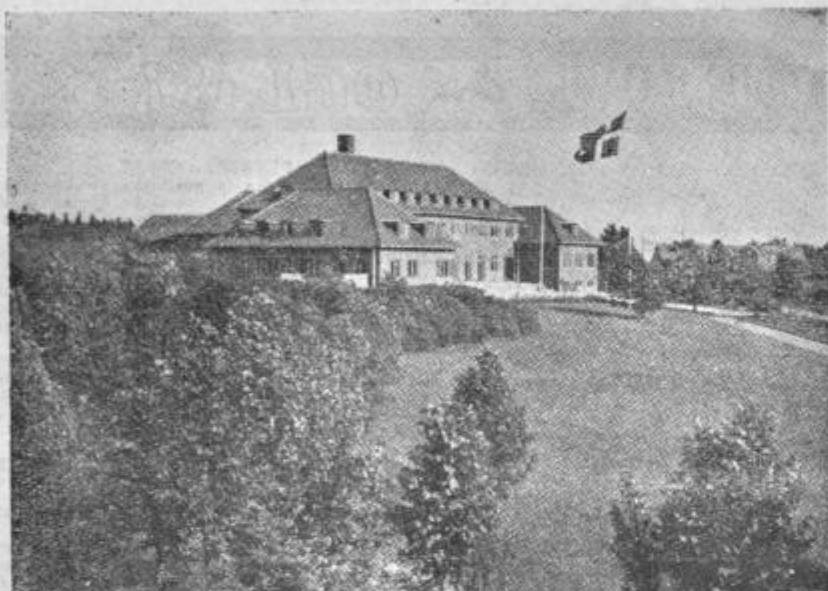
Ce sedite v vlak, ki vas z brzino nad sto kilometrov na uro popelje od nemške meje do Amsterdama, čez ravnino, prepleteno s kanali, težko verjamete, da lahko tu naletite na najbolj dovršeno vaško idilo, ki jo je v Evropi mogoče najti. Toda tu v Holandiji, deželi, ki ima rejene, skoraj preveč rejene krave, se o tem res prepričate.

Holandija se od drugih držav v Evropi razlikuje ravno v tem, da je nakljub industrializaciji, katero je povzročila izguba mnogih kolonij, ostala še vedno poljedelska dežela. Holanci zelo pazijo na to, da tudi za oči tujcev ohranijo zgodovinsko vizijo, ki si jo dopetara vsak, ki obišče njihovo deželo.

Blizu Amsterdama je vas po imenu Marken. Vsi prebivalci nosijo živopisane narodne noše in ob praznikih kažejo svoje stare običaje radovednim turistom. Sodobno holandsko kmetijstvo je na popolnoma moderni ravni. Za Holandijo

Holandski kmet ni imel možnosti za ekstenzivno pridelavo. Zato se je odločil za intenzivno. On ničesar ne zavrže. Poleg tulipanov, katerih je v Holandiji že 6.000 vrst, mleka, jaje, zelenjave in sadja, prodaja holandski farmer za izvoz vedno več proizvodov. To pa zato, ker je domiselni. Začeli so izvažati račja jajca, ki jih rabi kemična industrija. Kjer ne morejo ničesa doseči na modern način, izpopolnijo starega, preizkušnega. Zanimivo je, da Holanci, največji proizvajalci cvetja, gnojijo rožam s hlevskim gnojem, čeprav imajo izredno močno industrijo umetnih gnojil. Zakaj? Zato, ker mora tudi hlevski gnoj biti izkoristčen in ker je za cvetje boljši.

Mala Holandija je prenaseljena. Pred sedmimi leti je bilo na kvadratnem kilometru 297 ljudi. To je najvišji povpreček v Evropi. Dve leti kasneje se je to število dvignilo že na 315 ljudi. Iz vsega sveta se vračajo bivši kolonijalni usluž-

Zadružna trgovska šola v Holandiji

so značilne dve stvari, da je za razliko od Danske ohranila tip drobnoposestniškega kmetijstva, ki pa je kljub temu visoko rentabilno. To dejstvo pojasnjuje praktičnost in iznajdljivost holandskih kmetov. Holandski kmet ne izpusti ničesar, kar bi lahko prodal na domačem in tujem tržišču. Čeprav je Holandija dežela s staro tradicijo — nekoč so sodelovali na morskih zavojevalnih pohodih in trgovskih vdorih v širni svet — so se potomci teh svetovnjakov lepo znašli na svojem majhnem kosu zemlje.

To pa ni tako lahko. Holandska vlada je še vedno za liberalizirano proizvodnjo in je kmetom presneto malo pomagala. Veliko število kmetov je dejansko brez zemlje. Jemljejo jo v najem od države, ki prepoveduje, da bi prekinili pogodbo. Tako so ti neposredni posestniki posojene zemlje. Ker država kmetu ne nudi veliko pomoči, se toliko bolj veže na kmetijske zadruge, ki so v Holandiji zelo močne. In še nekaj. Holandec je postal mojster mehanizacije v kmetijstvu. Stroj je postal njegov sestavni del.

Kmetijci v Holandiji so najprej osvojili domači trg in izrinnili uvoz. Ko je država izgubila kolonije, so uvozili velike količine sadja po visokih cenah. Kmet se je odločil vzgajati sadje doma. Danes, sredi najbolj ostre zime, najdete na holandskih trgih dobro holandsko grozdje. Kot vsi ostali proizvodi, je njihovo grozdje s posebno natančnostjo sortirano. Vse jagode so enako debele, enako zrele. Tako tudi jajca. V vsakem zaboju enako velika. Tudi jogurti imajo vedno enak okus. Tipizacija je v Holandiji dosegla vrhunec.

Dva ljubimca...

Mar ni prikupen tale pingvinski par? Kot bi zalotili dva zaljubljenca na skrivnem zmenku. Ti edini prebivalci severnega tečaja so zares presenetljivo podobni ljudem.

benci. Nobena država nima tolikšne potrebe po zemlji. Holanci pa jo znova osvajajo. Ne po zgledu osvajalcev, ne na kak Hitlerjev način »dranga«. Postopoma odvajajo zemljo oceanu. Da, zemljo dobivajo naravnost iz vode. V Atlantik gradijo nasipe, sušijo tostran vodo in tako z dolgoletnimi napori dobivajo nove in nove površine.

Dandanes lahko vidite veliko teh »oaz«. Tu še ni kmetov. Državni delavci gradijo nasipe in skrbijo, da morje ne vdre ponovno čez nje. Toda v teh »oazah« je brsti življenje. Tu so že ljudje, ki zidajo. Ponekod že izhajajo lokalni časopisi. Čez nekaj let bodo tudi tu cveteli tulipani in se pasle debele, pretolste krave. Tudi tu bo nastala vaška idila, ki smo je vajeni s slik na ovitkih dobrega holandskega sira...

J.G.

O TRANSFUZIJAH IN KRVNIH SKUPINAH

Ze v pravadnini so ljudje govorili, da je človeku, ki je izkrmavel, izteklo življenje. Zakaj?

Nevarnost, ki nam grozi, če smo izgubili večjo količino krvi, ne izvira samo iz tega, da je krvi manj in da so zato njene naloge nepopolno izvršene. Ob enem z množino krvi je padel tudi krvni pritisk, od katerega zavisi hitrost pretoka krvi. Cirkulacija je za potrebe organizma mnogo prepočasna, preskrba telesnih tkiv z energijo je nezadostna.

Ce dvignemo krvni tlak z dodatkom fiziološke raztopine (0,9% raztopino kuhinjske soli) in pospešimo na ta način obtok, smo se najhujši nevarnosti že izognili, če seveda nismo izgubili preveč krvi, da lahko preostala kri zasilno vrši svoje funkcije.

Idealna rešitev pa je transfuzija krvi. Do te rešitve je človeštvo prišlo šele pred kratkim, toda ne čez noč in ne brez žrtve. Leta 1664 je francoski zdravnik dr. Denys ubrizgal bolnikom živalsko kri. Doživel je neuspeh, ker živalska kri pač ni bila prava. Pred približno 120 leti je Blundell v Londonu začel s transfuzijo človeške krvi. Rezultati so bili presenetljivi. V nekaterih primerih je imel sijajen uspeh, drugi prejemniki krvi pa so čutili pritisk v glavi in v okolici srca, mravljinčastost udov, bolečine v predelih ledvic — njihov utrip je bil slab in hiter, tresla jih je mrzlica in padali so v nezavest ali umrli. Zato so kasneje redko poskušali s transfuzijo, največ med sorodniki, pa tudi tukaj ni manjkalo nesreč.

Skrivnostno uganko, zakaj je bila darovana kri nekemu odlična pomoč, drugemu pa pomenila smrt, je rešil šele leta 1901 Nemec Landsteiner. Odkril je, da smo ljudje po krvi razdeljeni v štiri skupine. Vsak od nas je pripadnik ene od teh skupin, ki se razlikujejo po bioloških lastnostih. Svojo krvno skupino je posameznik podedoval in je ne more nikoli zamenjati. Krvne skupine je Landsteiner imenoval A, B, AB, O. V

Bodice

ZGODNJA JESEN
(27. V. 1957)

Kateri je najdražji plin,
ki Celje ga Celjanom nudi?
Ni tisti, ki si kuhaš z njim
in z njim posvetiš kdaj še tudi.
Pa tudi ni to tisti plin,
ki iz fižola se poraja.
To plin je, ki nam iz višin
kot vragov blagoslov prihaja.

Vrtičkar sredi gred stoji
in gleda drevje, zelenjavo,
srečo do dna mu zadržati,
nesrečen grabi se za glavo.
Obljube, kje ste? Rjav je vrt
in mnoge nade so požgane.
V pomlad zadihala je smrt
in že bole nas nove rane...

NESREČNI RADIO

Dala podpis sva poroka dva
dobremu znanecu za posojilo,
ki se mu pravi potrošniško,
in potem se tako je zgodilo:

Znanec je kupil radio nov,
dobro malico nama pripravil,
da pričakamo radia glas,
ko nas prvičrat bo pozdravil.

Vključil je tok, a tedaj, gorje!
Kaj v aparatu hrešči in poka,
kakor da hrasti se rušijo?
Skoro nato pa že zmanjka toka!

Najin gostitelj srdit in bled
zgrabil se v grozi je za ušesa.
Kaj bo nemara celo še zblaznel?
Poln je tako bil strašnega besa:

»Hitro izginita mi od tod
vidva oba, nesrečna poroka!
Kaj mi je tega treba bilo,
ko v aparatu tuli in poka?«

V hipu pobegnila sva oba,
da dospeta čimprej na varno.
V hišo sosednjo stopila sva,
v znano nam celjsko slaščičarno.

Ni aparat bil nesreče kriv,
niti midva, uboga poroka,
ampak prav blizu Zvezde motor
vzel si je vso pravico do toka...

SAMO EN LONEC V GOSPODINSTVU

Odkar je prehranbena industrija Kanade, ZDA in nekaterih severno evropskih držav vrgla na tržišče izgotovljena jedila v specialnem omotu, gospodinje v teh državah lahko shajajo samo z eno posodo v vsej kuhinji. One dobijo že skuhanu hrano, ki je zavita v omote iz sintetičnega materiala, ki je brez kakršnegakoli duha in okusa. Tako zavito hrano, oziroma že izgotovljena jedila postavijo skupaj z omotom v toplo vodo, da bi jih pogrele. Zaradi tega je dovolj, da ima gospodinja samo večji lonec — v katerem se lahko hkrati greje v topli vodi več različnih jedi.

Evropi ima 45% prebivalstva krvno skupno O, 40% ima skupino A, 10% B, 5% pa AB. (Eskimi skoro 100% pripadajo skupini O.)

Bolnik lahko sprejme kri samo od pripadnika iste skupine. Lahko pa da človek s krvno skupino O svojo kri vsakomur. Pripadnik krvne skupine AB pa lahko sprejme kri od vseh krvnih skupin.

Kri označuje še Rh faktor. 85% ljudi v Evropi je Rh+, ostali Rh-. Poleg zgoraj omenjenih skupin je tudi ta faktor važen, kador je prejemnik krvi dek-le ali žena, ki bo lahko še imela otroke. So še drugi faktorji — važni za določitev očetovstva. (Preiskave otrokove krvi se lahko vršijo šele, ko je otrok star pol leta.)

Nekaj več kot pol stoletja je minilo, odkar so se nevarni preizkusi sodelenili v načrtno in varno transfuzijsko službo, ki zajema tudi pri nas vedno širši krog prostovoljnih krvodajalcev.

F. J.

REMEK-DELO ŠVICARSKIH URARJEV

Neka švicarska tovarna ur je nedavno izdelala možko ročno uro z električnim osvetlenjem, katero so strokovnjaki ocenili kot remek-delo urarske spretnosti. Miniatura žarnica, katere življenjska doba traja 10.000 ur aktivnega gorenja, ni dolga niti tri milimetre, medtem ko meri v preseku nekaj manj od enega milimetra. Ta, doslej najmanjša žarnica na svetu, sprejema električno energijo prav tako od miniaturne baterije, ki je vgrajena v ogrodje ure. Eno polnjenje baterije zadostuje za 4 do 5 let. Mala žarnica ne osvetljuje samo številčnik na uri, temveč tudi njegovo bližnjo okolico. Ura se priziga z lahkimi pritiskom na ogrodje ure.

Zanimivosti

Pranger zgodovinska znamenitost v Podsredi

Domači turist ali pa tujec, ki bo slučajno zašel tudi na Kozjansko, gotovo ne bo mogel mimo mnogih kulturnih in zgodovinskih spomenikov, ki jih hrani ta pokrajina. Znamenita cerkva Svete Rok nad Šmarjem hrani prekrasne freske, katerim se še danes divijo naši in inozemski umetni zgodovinarji. Prav tako so lepo ohranjene freske tudi v cerkvi na Svetih gorah (Bistrica ob Sotli). V Olimpu si tujec lahko ogleda ostanke najstarejše lekarne, kjer bo tudi lahko občudoval čudovite freske. Prav tako ne bo mogel mimo mnogih, več ali manj dobro ohranjenih starih gradov.

V Podsredi pa bo tujcu zbudila posebno pozornost še ena zgodovinska znamenitost. Sredi trga na desni strani ceste je še ohranjen znameniti ostanek starih sodnih pravic, sramotilni kamen, imenovan tudi pranger. Srednjeveško sodstvo je človeka, ki se je kakorkoli pregrešil proti njihovim zakonom, ob takih prangerjih izposlavilo javnemu zasramovanju. Zločinca so privezali ob sramotni kamen in ob takih prilikah sklicali vso sosesko, da je prisostvovala javni kazni. Ljudstvo je obsojencu pljuvalo v obraz in ga zasramovalo z najrazličnejšimi psovskami.

Podsrečki pranger datira iz leta 1667 — kar pa ni nesporno dokazano. Tu je sodstvo navadno uradovalo in sodilo samo ob sredah, od tod je tudi kraj dobil svoje ime — Podsreda. Zaradi prangerja je vladal nekaj let spor med prebivalci Podsrede in Sv. Petra (danes Bistrica ob Sotli). V mnenju, da si bodo s prangerjem pridobili tržne pravice, so Šentpetranci ponoči ukradli Podsredčanom sramotilni kamen in ga odpeljali v svojo

vas. Jasno je, da si Podsredčani tega niso pustili dopasti in so pranger zahtevali nazaj. Vnela se je ostra, dolgotrajna

borba, zmagali so Podsredčani, si pripeljali pranger nazaj in ga zalili z betonom, da so ga tako zavarovali pred vsiljivimi sosedi.

FILM

Obdobje brez „filmskih presenečenj“

Zadnje dni ni bilo v celjskih kinodvoranah posebnih mojstrov in kot je iz repertoarja razvidno, jih tudi ne bo ve-

Nosilec glavne vloge v filmu »Mladi Juarez«

napeti. Filmi, kot je ameriški »Sin Ali babe«, je vrst, ki ima v sedmi umetnosti že svoj pojem. Mikavnost orientalskega pripovedništva je postala teren za bujno domišljijo scenaristov in napihovanja razkošnosti, toda le z nezadostnim občutkom za resnično orientalsko folkloro. Te orientalske filmske pravljice se porajajo izpod peres ameriških piscev, kot so pisci Tarzanovih scenarijev, ki že zdavnaj nimajo več nič skupnega s piscem originalnih Tarzanovih avantur.

V prihodnjih dneh bomo videli dva ameriška filma: »Iznad 30. nadstropja« in »Klič! M. zaradi umora«. Če se ne motimo, obetata oba nekatere krimi nalke. Nekaj več lahko pričakujemo od mehiško-ameriške koprodukcije v filmu »Mladi Juarez«. Meksikanci, česarvno ne vedno, so pri nas na dobrem glasu, zanima pa nas lahko, kako se obnesejo Amerikanci z njimi v koprodukciji. Doslej koprodukcije, tako inozemske, kot naše, razen nekaterih redkih izjem, niso pokazale ničesar posebno »presenetljivega«. Koprodukcija pomeni izboljševanje dveh dobrih stvari. Tako pa se navadno zgodi, da se s slabim filmom osramotijo namesto enega, kar dva ali tri podjetja.

LEPA MARILYN JE PELJALA SVOJEGA MOŽA NA SVOBODO...

Pred tedni je znani ameriški pisatelj Arthur Miller, pisec tudi Celjanom znane dramskega dela »Smrt trgovskega potnika«, sedel na zatožni klopi pred senatnim odborom za raziskovanje protiameriške dejavnosti. Komunizma obtoženi Miller je pod pritiskom svetovnega javnega mnenja sicer bil zapora oproščen, dobil pa je denarno kazen.

Ko so ga spustili na svobodo, ga je njegova mlada žena, filmska zvezda Marilyn Monroe, prišla iskat na Manhattan in ga odpeljala domov.

liko. Težava je razporediti program tako, da je na vsakih nekaj povprečnih ali podpovprečnih filmov tudi nekaj dobrih. Množica filmov je tako pestra, da je zgolj po naslovih in reklamnih ocenah razdeljevalnih podjetij kaj takega težko urediti.

Te dni smo gledali vrsto povprečnih in celo manjvrednih filmov. »Dolina masčevanja« je bila filmska stvaritev, ki je precej razočarala gledalce spriču pričakovanj ob bombastičnem naslovu. Navkljub zasedbi vlog z razmeroma znanimi igralci, je zgodba tako stereotipna in običajna, da filma ne moremo uvrščati drugam kot v serijo povprečnih kaubojk.

Tudi Bolgari se s filmom »Zgodilo se na ulici« niso preveč izkazali. Bolgarski film preživlja še vedno razvojno krizo, ki se odraža tako v režiserskem, snemalnem, tonskem in dinamičnem pogledu.

Italijanski film »Osumljen« vsebuje precej uporabljeno vsebino filmskih zgodb. V kolikor pa je pritegne, je to zasluga igralcev, najbolj pa režiserja, ki je znal detektivko ponekod kar dobro